

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPOS - JULY 29, 2006

Vol. XCVII Nr. 145

Užsieniečiams bus sunkiau įsivaikinti Lietuvoje

Griežtės įsivaikinimo taisyklės.

Vilnius.lt nuotr.

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Užsieniečiams bus sunkiau įsivaikinti vaikus iš Lietuvos.

Vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu, nuo

rugpjūčio 1 dienos nebebus priimami užsienio valstybių institucijų nauji prašymai dėl įgaliojimų veikti vykdančių tarptautinį įvaikinimą Lietuvoje suteikimo, pranešė Valstybės vaiko

teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

Per vienerius kalendorinius metus tokį įgaliojimą anksčiau gavusi kitos šalies įvaikinimo organizacijos gali pateikti ne daugiau kaip dviejų užsienio šeimų ar asmenų prašymus įvaikinti vaiką arba vaikus iki šešerių metų iš Lietuvos. Be apribojimų užsieniečiai galės Lietuvoje įsivaikinti tik specialių poreikių vaikus.

Anot pranešimo, šiuo apribojimu siekiama operatyvesnio ir efektyvesnio tarptautinio įvaikinimo procedūrų vykdymo, o taip pat sumažinti nereikalingą užsienio piliečių, pageidaujančių įvaikinti mažus vaikus, laukimą eilėje.

Šiuo metu 16 užsienio valstybių įvaikinimo organizacijų turi įgaliojimus veikti vykdančių tarptautinį įvaikinimą Lietuvoje. Didesnis tokių institucijų skaičius keltų pavojų kokybiškam ir skaidriam įvaikinimo vykdymui, todėl stabdoma naujų įvaikinimo organizacijų akreditacija.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, pernai Lietuvoje buvo įvaikinti 197 vaikai. 81 Lietuvos piliečių šeima įvaikino 87 be tėvų globos likusius vaikus, dar 110 vaikų tėvais tapo 77 užsieniečių poros.

Šiemet 50 beglobių vaikų įvaikino Lietuvos piliečių šeimos, o 55 mažiausiai rado naujuosius namus užsienyje. Daugiausiai vaikų įvaikina JAV, Prancūzijos ir Italijos piliečiai.

Šiame numeryje:

- Iš ateitininkų veiklos.
- Per didelis kšnis.
- Ar ilgai žavėsimeis svetimais blizgučiais.
- Menas, literatūra, mokslas.
- Pirmieji žingsniai Amerikoje.
- Kokios pošventinės nuotaikos.
- Marina City „kukurūzai“.
- Mūsų šeimose.
- Paskutinis sudiev aša Stasiui Barui.
- PLJS kongresui pasibaigus.

Valiutų santykis
1 USD — 2.720 LT
1 EUR — 3.452 LT

Mirė literatūros tyrinėtoja J. Žekaitė

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Vilniuje ketvirtadienį, eidama 81-uosius metus, mirė žinoma literatūros mokslininkė, habilituota daktarė Janina Žekaitė.

Kaip pranešė Tėvynės sąjunga, J. Žekaitė kilusi iš Panevėžio, baigusi universitetą 1951 m., įstojo į aspirantūrą ir liko Literatūros institute mokslinė bendradarbe. Su institutu, kuriame praleido visą savo, kaip mokslininkės, gyvenimą, atsisveikino tik 2001 metais.

1955 m. literatūros mokslininkė J. Žekaitė apsigynė mokslų daktaro kandidato disertaciją, o vėliau ir Habilitacijos disertaciją.

J. Žekaitė yra išleidusi monografiją „Lietuvių romanas“, „Impresio-

nizmas ir ekspresionizmas lietuvių prozoje“, monografiją „Šatrijos Raganos“, „Žemaitės kūryba“, „Jurgis Savickis“, „Ignas Šeinius“, „Modernizmas lietuvių prozoje“. Ji yra paruošusi ir išleidusi Jurgio Savickio raštus, Šatrijos Raganos laiškus, dokumentinę knygutę apie Jurgį Savickį. Literatūros mokslininkė yra parašiusi nemažai skyrių „Literatūros istorijai“. Paskutinis jos didelis darbas — monografija apie išeivijos lietuvių rašytoją Aloyzą Baroną.

J. Žekaitės sūnus — žinomas politikas, dešinėsios Tėvynės sąjungos pirmininkas Andrius Kubilius. J. Žekaitės vyras, garsus literatūros mokslininkas, habilituotas daktaras Vytautas Kubilius žuvo 2004 metais.

Lenkai nori skaldyti „Mažeikių naftą“

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Lenkijos naftotiekių eksploatavimo grupės „Pern“ vadovo pareiškimus apie siekį įsigyti Biržų naftotiekį „Mažeikių naftą“ perkanti „PKN Orlen“ vadina per ankstyvais, o Lietuvos pareigūnai tikina, kad naftos įmonės pardavimo sutartyje yra numatyti saugikliai, jei investuotojai imtųsi šalies nenaudingų veiksmų, rašo „Verslo žinios“.

„Pern“ planuose — įsigyti Biržų naftotiekį, priklausantį susivienijimui „Mažeikių nafta“, kurį dar šiemet planuoja nupirkti Lenkijos bendrovė „PKN Orlen“.

„Pern“ valdybos narys Marcin Jastrzebski Lenkijos spaudai tvirtino, kad grupė nori nupirkti Lietuvos naftotiekį ir tapti jo operatore.

„PKN Orlen“ šios informacijos nei patvirtino, nei paneigė.

Lietuvos pareigūnai sako apie tokius „Pern“ ketinimus nėra girdėję, tačiau garantuoja, kad „Mažeikių naftos“ pirkimo—pardavimo sutartyje yra numatyti saugikliai, kad nebūtų priimti sprendimai, galintys pakenkti šalies nacionaliniams interesams.

„Jei investuotojams ateitų į galvą mintis ką nors išnuomoti ar operatoriui atiduoti, sutartyje turime vadinamąją veto teisę sprendimams, kurie gali pakenkti Lietuvos nacionaliniams interesams. Tokiu atveju per 5 dienas valdybos ar stebėtojų tarybos susirinkimo sprendimą gali anuliuoti Lietuvos ūkio ministras“, — aiškino premjero patarėjas.

Daugėja stichinės sausras zonų

Išdžiūvę žolynai.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Dėl ilgą laiką Lietuvoje tvyrančių karščių dar keturios teritorijos paskelbtos stichinės sausras zonomis.

Stichinės sausras zonomis penktadienį paskelbti Šilutės ir Panevėžio rajonai bei Nidos ir Palangos savivaldybės. Antradienį stichinės sausras

zona buvo paskelbti Biržai.

Kaip teigia sinoptikai, nors paskutinėmis liepos dienomis turėtų lyti daugelyje Lietuvos rajonų, tačiau dėl netolygaus kritulių kiekio ir jų pasiskirstymo bei numatomų labai šiltų orų išlieka tikimybė, jog pirmosiomis rugpjūčio dienomis Šiaulių bei Vilniaus rajonuose sausra pasieks stichinio reiškinio kriterijus.

Pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, stichinės sausras zona skelbiamos tos vietovės, kuriose kaitra be lietaus laikosi 30 parų.

Lietuvos žemdirbiams dėl sausras patyrus milijoninių nuostolių, premjeras Gediminas Kirkilas kitą savaitę rengia pasitarimą dėl jos pasekmių likvidavimo.

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-28-06

July 29, 2006
*****ORIGIN MIXED ADC 604
PERIODICALS
*****
S57 PS GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

Iš Ateitininkų gyvenimo

Medžiagą siųsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St • Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Visi keliai veda į Panevėžį

XV Ateitininkų federacijos kongreso ruošos darbai žengia pirmyn

Vaizdelis iš Panevėžio krašto prieškongresinės stovyklos: „Kur aš keliauju?“ Atsakymas: Į kongresą! Panevėžiečiai yra pasiruošę priimti ateitininkus iš viso pasaulio. Viduryje žygiuoja kongreso organizacinio komiteto pirmininkė Irena Bikulčienė.

„Ateitis“ laukia ir skaitytojų, ir rašytojų

Žinutė galimiems ir busimiems „Ateities“ žurnalo korespondentams. Pasiųskite savo vasaros stovyklų aprašymus bei nuotraukas! Medžiaga renkama iki XV Ateitininkų kongreso (rugpjūčio 18-20 d.) Redakcijos adresas: „Ateitis“, Trakų g. 12a, Vilnius LT-01123. Redakcijos e-adresas: zurnalas@ateitis.lt Redaktorė: Reda Sopranaitė

Norintys užsiprenumeruoti „Ateitį“, rašykite:
**Laurai Lapšytei, 2444 9th Street #1,
 Boulder, CO 80304 el.p. lapsyte@yahoo.com**
 Prenumeratos mokestis vieneriems metams tik 25 JAV dol. Čekius rašyti: Lithuanian Catholic Federation Ateitis

Ištuštinkite savo spintas

Ar jūsų spintose tūnoja seniai užmiršta ateitininkų archyvinė medžiaga? Laikraščiai? Protokoliai? Nuotraukos? Š. Amerikos ateitininkų tarybos iniciatyva, visa tokia medžiaga dabar bus kaupiama vienoje vietoje — ALKoje. Jei atrasite savo palėpėje įdomesnių ateitininkų radinių, prašome, tinkamai pažymėję, siųsti tiesiai į ALKą, adresu: 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260.

Registracija Kongresui

XV Ateitininkų federacijos kongresas vyks rugpjūčio 18-20 d. Panevėžyje. Tai yra svarbiausias viso pasaulio ateitininkų suvažiavimas. Aišku, Šiaurės Amerikoje gyvenantiems, ilga brangi kelionė į Lietuvą suvaržo dalyvavimą, tačiau jei būsite Lietuvoje rugpjūčio gale, esate skatinami kongrese dalyvauti. Dar neužsiregistravusieji yra kviečiami skubiai užsiregistruoti. Daugiau informacijos ieškokite tinklalapyje: www.lietuvosateitis.org.

Kandidatai į Federacijos pirmininkus

Ateitininkų federacijos sekretoriatas praneša, kad šiuo metu jau yra užregistruoti trys kandidatai į Ateitininkų federacijos pirmininkus: Vygantas Malinauskas, Irma Kuliavienė ir Liutauras Serapinas. Naujas Federacijos pirmininkas bus renkamas per XV Ateitininkų federacijos kongresą. Visi dalyvaujantys ateitininkai turės teisę už naująjį pirmininką balsuoti.

Nustatyta galutinė kongreso programa

Kongreso programą rasite tinklalapyje www.lietuvosateitis.org. Prelegentų ir simpoziumo dalyvių tarpe: kun. Kęstutis A. Trimakas, Paulius Subačius, Vytautas Ališauskas, Petras Kimbrys, ses. Daiva Kuzmickaitė, kun. Gintaras Vitkus, Aurimas Šukys, Gediminas Navikas, Vygantas Malinauskas, Irma Kuliavienė, Arimantas Raškinis, Ramūnas Aušrotas. Kongrese bus pristatyta nauja kun. Stasio Ylos „Ateitininkų vadovo“ laida.

Vaizdai iš š.m. Jaunųjų ateitininkų stovyklos Dainavoje. Berniukai su kirmiu: Juozas Mikužis, Kijus Kavaliauskas, Romukas Paulius ir Zigmąs Kisielius. Mergaitės Dainavos paplūdimyje: Monika Siliūnaitė, Ariana Žliobaitė, Kristina Narbutaitė ir Gabrytė Razmaitė. Nuotraukos Kazio Razgačio

Skelbiami ASS rinkimai

ŠAAT ketina šį rudenį rengti rinkimus į Ateitininkų sėdraugių sąjungos centro valdybą. Norintys kandidatuoti, ar kitus pasiūlyti (gavus kandidato sutikimą) yra prašomi kandidatų pavardes pateikti iki rugpjūčio 15 d. Loretai Grybauskienėi, 72 Silo Ridge Rd., Orland Park, IL 60467 USA, Fakso nr.: 708-403-2556, e-paštas: Vlasr@aol.com

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.
 Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to
 Draugas - 4545 W. 63rd Street,
 Chicago, IL 60629-5589.

Māzindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
 Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
 • 3 mėn. \$45.00
 Kanadoje ir kitur (USD)
 Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
 • 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
 Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00
 • 3 mėn. \$35.00
 Kanadoje ir kitur (USD)
 Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
 • 3 mėn. \$40.00
 Užsakant į Lietuvą:
 Oro paštu
 Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
 Reguliariu paštu
 Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
 Tik šeštadienio laida oro paštu
 Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00
 Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
 Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis
 • Administracija dirba kasdien,
 nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
 • Redakcija dirba kasdien,
 nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
 • Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
 Skelbimų kainos atsiunčiamos,
 gavus prašymą, ką nors skelbti.
 • Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
 Nenaudotų straipsnių nesaugo.
 Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

AR ILGAI ŽAVĖSIMĖS SVETIMAIS BLIZGUČIAIS?

LINA VALAITYTĖ

KRISTINA DVIRNAITĖ

Neseniai rašėme apie lietuvių kalbos konsultacijų centro, kuris veikia VDU patalpose, veiklą bei problemas, iškilusias jį uždarius. Šiame straipsnyje pratęsimė mintį apie lietuvių kalbos svarbą mūsų visuomenės gyvenime bei jos išsaugojimo reikšmę. Pavartę Čikagoje leidžiamo lietuvių laikraščio „Draugas“ puslapius, susidarėme nuomonę, kad kalbos išsaugojimo problema labai jaudina ir užsienyje gyvenančius mūsų tautiečius.

JAV istorikas C. J. Hayes apie gimtąją kalbą sako: „Svarbiausias skiriamasis tautybės požymis yra kalba, nulėmusi naujų laikų tautybių atsiradimą, nes kalbos vienodumas padeda kurti dvasiniam panašumui, pateikia visą komplektą idėjų ir žodžių, o tokios dvasios žmonės linkę išugdyti grupės sąmoningumą, pergyventi bendro intereso jausmą ir taip sudaryti gentį ar tautybę. Be to, gimtoji kalba nutiesia tiltą tarp dabarties ir ateities, ir sujungia šios dienos tautą su tos pačios grupės senovės pasakų herojais“.

Ivairiais mūsų tautos ir valstybės gyvavimo laikotarpiais lietuvių kalba ne kartą balansavo tarp išlikimo ir išnykimo ribos, nes pirmenybė buvo teikiama kitoms kalboms — lotynų, lenkų, rusų, o gimtoji kalba neturėdavo jokių teisių. Kažin ar kuri kita kalba patyrė tiek išbandymų bei turėjo tiek priešų, kurie visai stengėsi ją sunaikinti, įbrukti svetimą žodį? Lietuvių kalba buvo ujamą iš mokyklų, valstybinių įstaigų, o ypač — iš bažnyčių. Svetimšaliai dvasininkai visai įtikinėjo lietuvius, kad jų kalba — tai muzikų kalba, kad net „Dievas muzikų kalba siunčiamų maldų neišklauso“. O neretai ir patys lietuviai į savo kalbą prisėdavo piktžolių.

Pagal 1990 m. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, lietuvių kalba oficialiai buvo įteisinta kaip valstybinė kalba. Bandoma ją apvalyti nuo rusicizmų, kurie per tuos 50 okupacijos metų nuolat skverbėsi ne tik į kasdieninę kalbą, bet ir į knygų, laikraščių puslapius. Tačiau dabar visi jaučiame kylant naują susižavėjimo „anglicizmais“ bangą. Šios kalbos žodžiai skverbiasi į mūsų kasdienybę per sportą, muziką, kultūrą, o ypač per radiją, spaudą, elektroninį pašta, internetą. Jaunimui tai lyg nauja bendravimo mada, noras atrodyti šauniau už kitus. Taip mūsų kalboje prigyja visokie „šou“, „reisai“, „reidai“, „reitingai“ ir t.t. „Patogus butas“ virsta „komfortabiliu apartamentu“, „pasaulio pramonė“ vadinama „globaline industrija“... Akis bado iškabos, ypač didžiuosiuose miestuose, kuriuose nerasi nė vieno lietuviško žodžio, pavyzdžiui: klubas „Zepelinus“, restoranas „Deep Light“, viešbutis „Crown Plaza“, kino teatras „Cinamon“. Net nesusimąstome, kaip tokiais pavadinimais ir pasakymais dorkome savo kalbą, rodome nepagarbą jai, o tuo pačiu ir savo valstybei...

Tokia „anglicizmų“ banga įrodo, kad Lietuvoje, kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse, šiuo metu vyrauja anglų kalbos kultas. Visi supran-

tame, jog anglų kalba labai reikalinga šiuolaikiniame pasaulyje, kad be jos — nė žingsnio. Tačiau reikia nepamiršti ir savo gimtosios kalbos. Juk tik vieną ją — tokią unikalią, melodingą ir gražią — teturime. Todėl turėtume ją didžiuotis, o ne visaip teršti.

Šią problemą nuolat kelia ir Amerikos lietuviai, kurie labai susirūpinę lietuvių kalbos likimu. Jų pastangos visokiais būdais išsaugoti savo gimtąją kalbą tikrai vertos pagarbos, nes žinant, kokiomis sąlygomis gyvuoja lietuvių kalba Amerikoje, tai tikrai atrodo nelengvas uždavinys.

Štai ką rašo vieno seniausio JAV lietuvių laikraščio „Draugas“ korespondentas Antanas Klimas: „Aš vis dar tikiuosi, kad ši „tarptautinių anglicizmų“ vartojimo mada kada nors baigsis. Gal lietuvių kalba vėl pamažu nusikratys per didelių svetimų plunksnų. (...) Tikėjimės: lietuvių kalba ir 21-ame šimtmetyje, „pasigardžiavusi“ svetimais blizgučiais, atsilaikys ir atsibus“.

Pavarcius šio laikraščio numerius, matyti, kad gimtosios kalbos išsaugojimo, jos puoselėjimo problemos labai rūpi tiek ilgametei „Draugo“ redaktorei p. Danutei Bindokienei, tiek gausiam jo korespondentų būriui. Šiai temai skirtų straipsnių galima rasti beveik kiekviename šio laikraščio numeryje. Viena iš savo vedamųjų redaktore rašė: „2004-aisiais minėjome lietuviškos spaudos draudimo panaikinimo šimtmetį, tačiau taip parodėme tik „žodinę“ meilę gimtajai kalbai. Turime konkrečiais darbais įrodyti, kad lietuviška kalba ir spauda mums labai svarbi, kad tai mūsų pačių išlikimo šiame pasaulyje ir svetimuose kraštuose laidas, gyvybės kraujas, saitai, kurie jungia visus tautiečius, plačiai išsisklaidžiusius po pasaulį“. Būtent „Draugo“ puslapiuose buvo pradėta skambinti pavojaus varpais, pastebėjus, kaip dorko lietuvių kalbą... kompiuteris! Jo korespondentas rašė: „Šiuo metu vienas didžiausių lietuvių kalbos priešų yra kompiuteris. Be abejo, jis pasitarnauja kaip nuostabi žinių ir tarpusavio bendravimo priemonė. Parašai kam laiškėlį, palietei pirštu atitinkamą klavišuką ir tavo žodžiai bemač atsiskleidžia už tūkstančių mylių. Patogu ir lengva. Deja, dauguma kompiuterių neturi programos, kuri perduotų tą laiškėlį lietuviškais rašmenimis. Taip raidės lieka be nosinių, „paukščiukų“, brūkšnelių, taškų. Jaunesnieji džiaugiasi nereikia atsiminti, mokėti, rūpintis, jeigu ne ten nosinė prikabinata. Vyresnieji apsipranta ir po kiek laiko visai lengvai skaito „beženklus“ žodžius. O iš tiesų toks lietuvių kalbos niokojimas yra nauja „graždankos“ forma. Nes žodžiai — nors ir lietuviški, tačiau neatpažįstamai pasikeitę, įvilkti į svetimą mūsų tautai ir kalbai rūbą“.

Ir tada imi, žmogus, ir pagalvoji — ar tokiu dėmesiu lietuvių kalbos problemoms gali pasigirti mūsų žiniasklaida. Kada paskutinį kartą skaitėte straipsnį šia tema kuriame nors save labai populiariu besivadinančiame Lietuvos dienraštyje?

„Universitas Vytauti Magni“
2006 m. birželis

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Per didelis kšnis?

Atrodo, kad Izraelis, puldamas Libaną, atsikando per didelį kšnį, kurį sunku praryti ir nepatogu išspjauti. Dabar Izraelio kariuomenės vadai, besistebėdami Libano „Hezbollah“ armijos stipriu pasipriešinimu, išsitaria, kad galbūt (tik galbūt) nereikėjo taip stipriai reaguoti į šios karingos grupuotės išpuolį ir poros karių pagrobimą. Panašiai (kol kas tik puse lūpų) kalba ir kai kurie „Hezbollah“ vadovai, prisipažindami, kad tikrai nesitikėjo tokios Izraelio reakcijos į minėtus išpuolius...

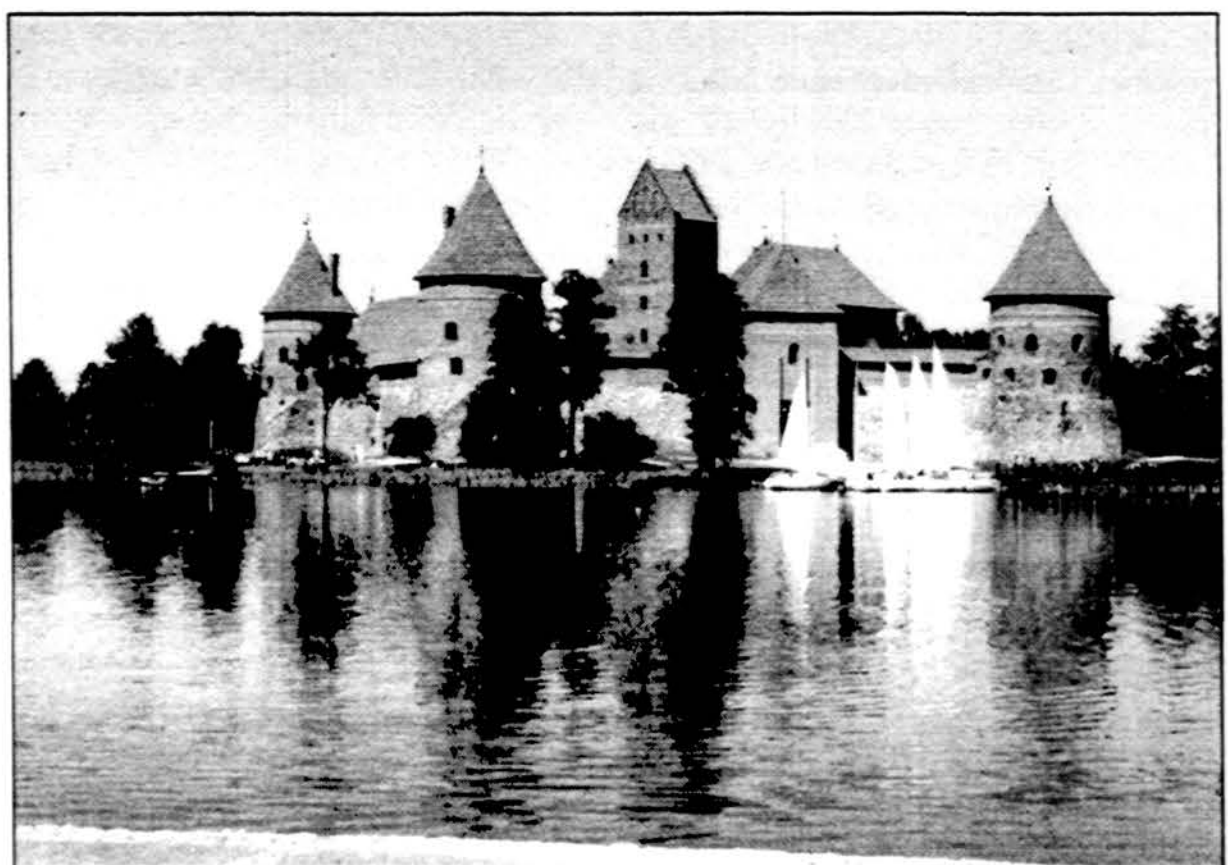
Bet šiuo metu tokios kalbos yra bevertės, nes kelio atgal nematyti. O kur jis ilgai nuves, taip pat sunku spręsti — galbūt tik į dar didesnę abipusę sunaikinimą, pasinaudojant gausia užsienio „pagalba“. Niekam nėra paslaptis, kad „Hezbollah“ ginklais ir kitokiais reikmenimis aprūpina Sirija bei Iranas, o Izraelį — JAV. Tai pripažino ir Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministrė (Britanijoje, kaip ir JAV, vyriausybės kabinetą vadovai vadinami sekretoriais) Margaret Becker, žadėdama pareikšti oficialų protestą dėl JAV karinių lėktuvų, gabenančių bombas Izraeliui, trumpo sustojimo Anglijos oro uoste. Ir kaip šlykščiai veidmainiška, kai JAV prez. Bush ne tik žada, bet ir siunčia nuo karo veiksmų nukentėjusiems libaniečiams visokeriopą humanitarinę pagalbą, kai Amerikos ginklai (nors žydų rankomis) juos ištūmė į šią padėtį!

Praėjo tie laikai, kai karas vykdavo „pusiau slapta“ — korespondentai iš fronto siųsdavo savo laikraščiams reportažus raštu, o fotografai parūpindavo vieną kitą, dažniausiai nespaldytą nuotrauką. Nors žmonės skaitydavo tuos rašinius ir matydavo nuotraukas, bet vis dėlto tai buvo kažkaip toli, kažkur kitur ir nepadarydavo ypač gilaus įspūdžio. Kas kita dabar, kai kone tuo pačiu metu, kai sprogsta bombos ir liejasi kraujas, karo žiaurumą mato visas pasaulis. Tų vaizdų ir garsų jau niekas negali ignoruoti, todėl žmonės susidaro stiprią nuomonę, kieno pusėn kreipti daugiau užuojautos,

kas iš esmės yra tikrasis agresorius. Atrodo, kad visgi daugelio simpatijos dabar krypta Libano gyventojų link, matant sugriautus ištisus miestų kvartalus, ilgiausias voras pabėgėlių, vaitojančių sužeistų civilių, ypač mažus vaikučius.

Šios savaitės trečiadienį Romoje pasibaigė Europos valstybių, JAV, Egipto, Jordano ir Saudo Arabijos atstovų pasitarimas, ieškant būdų užbaigti Izraelio–Libano karinius veiksmus. Deja, buvo daug kalbėta, bet nieko nepasakyta ir problema liko neišspręsta. Dauguma užsienio šalių atstovų dairėsi į JAV Valstybės sekretorę Condoleezza Rice, tikėdamiesi išgirsti, kad Vašingtonas griežtai pasakys Izraeliui sustabdyti Libano bombardavimą ir kitus karo veiksmus. Tačiau Amerika tebetyli ir teberemia Izraelį, galbūt tikėdamasi, kad žydams visgi pavyks sunaikinti „Hezbollah“ armiją ir tuo būdu ilgiems laikams įgyvendinti taiką tarp Libano bei Izraelio. (Beje, jeigu užsieniui „Hezbollah“ yra teroristai, libaniečiams ji didvyriai, nes daug padeda nukentėjusiems.) C. Rice tvirtino, kad neverta sustabdyti karo veiksmų, jeigu nėra galimybių įgyvendinti ilgalaikės taikos. Vašingtonas taip pat atsisakė į Izraelio–Libano pasienį siųsti savo karius, jeigu būtų ilgai nutarta sukurti tarptautinę armiją, kuri atskirtų besipešančius kaimynus, kad būtų išvengta naujų išpuolių. (JAV turi pakankamai „skylių“, kur kariuomenė reikalinga, įskaitant rezervus, saugančius Meksikos–JAV sieną, kad per ją nesiveržtų nelegalūs imigrantai.)

Pasitarimo Romoje dalyviai išsiskirstė kas sau, nieko nenuitarę, nieko neišsprendę, kaip paprastai šiais atvejais atsitinka. Tarp Libano ir Izraelio įtampa ir kariniai veiksmai kasdien didėja. Arabų pasaulyje lygiagrečiai auga ir priešiškas Amerikai, kad ji atsisako sutramdyti savo „draugą Izraelį“. Tai tikrai neišeis į naudą nei Amerikai, nei prez. Bush. Siauraziūriškas ir vienašališkas Vašingtono žvilgsnis daro Amerikai didelę žalą.

Trakų pilis.

Jono Urbono nuotr.

PIRMIEJI ŽINGSNIAI AMERIKOJE

SES. ONA MIKAILAITĖ

Kelionės mus ir baimina, ir traukia. Kelionių nuotykiškai palieka neišdildomus išpūdžius, kuriuos ir po daugelio metų mėgstame pasakoti. Kai kurių kelionių reikšmę geriau suvokiame tik daug vėliau, kuomet gyvenimo patirties šviesoje suprantame, jog jos buvusios lemtingos, davusios mūsų gyvenimui naują kryptį. Tikėjimo šviesoje galime įžiūrėti dar daugiau: Dievo Apvaizdos vedimą.

Tokia lemtinga kelionė įvyko prieš 70 metų, kai penkios jaunos lietuvaitės vienuolės paliko savo tėvynę Lietuvą ir perplaukė Atlanto vandenyną į tolimą, nepažįstamą Ameriką. Šių 2006 m. rugpjūčio 18 d. sukanka 70 metų nuo Nekalto Pradėtosios Marijos seserų, išėivijoje populiariai vadinamų „Putnamo seselėmis“, įsikūrimo Amerikoje.

Šios vienuolijos steigėjas, palaimintasis arkiv. Jurgis Matulaitis, pats Amerikoje lankėsi du sykius: 1913 m. įkurdinti jo atnaujintus marijonus ir 1926 m. dalyvauti Eucharistiniame kongrese Čikagoje. Ta proga jis lankė daugelį lietuviškų parapijų ir, būdamas marijonų vienuolijos vyriausias vadovas, lankė ir 38 JAV dirbančius savo vienuolijos narius. Pertvarkęs jų skyrius, jis parinko kun. Joną Navicką vadovauti Marian Hills seminarijai, įkurtai Hinsdale, Illinois.

Kunigas Jonas Navickas buvo įstojęs į Seinų kunigų seminariją, bet nepatenkintas jos lenkiška dvasia, 1913 m. išvyko į Ameriką, kur baigė seminariją ir buvo išvestas kunigu La Salette vienuolijoje. Tik 1925 m. perėjo į marijonų vienuoliją. Matulaitis 1926 m. jį, kaip gerai pažįstantį lietuvių ir amerikiečių kultūrą, paskyrė vadovauti marijonų vedamai seminarijai. Nuo 1931–1941 jis vadovavo Marianapoliui, kitai marijonų vedamai mokslo įstaigai. Ši lietuvių kilmės berniukams auklėti skirta įstaiga apėmė gimnazijos ir kolegijos lygio kursą, buvo įkurta buvusiuose turtuolių rūmuose Thompson, Connecticut.

Kvietimas į Ameriką

Marianapolio kolegijos rektorius kun. dr. Jonas Navickas tarėsi su Lietuvos Vargdienių seserų vadove, motina Terese (Uršule Novickaitė), kviesdamas į Ameriką atsiųsti seserų talkinti marijonams jų vedamose įstaigose ir tokiu būdu pačioms įsikurti. Sumanymas buvo kilęs iš paties arkiv. Jurgio Matulaičio, norėjusio, kad abiejų, jo rūpesčiu išugdytų vienuolių nariai darbuotųsi ne vien Lietuvoje, bet ir Amerikos lietuvių gerovei. Amerikoje jis numatė plačią religinio ir kultūrinio darbo dirvą. Jo svajonė buvo visiškai įgyvendinta tik po jo mirties.

Kai Lietuvos Vargdienių seserų vadovybė nusprendė priimti kun. Navicko kvietimą į Ameriką, vienuolija jau ėjo aštuonioliktus savo gyvavimo metus: buvo išaugusi skaičiumi, jos vidaus gyvenimas buvo nusistovėjęs, o apaštalinė veikla išplitusi įvairiose Lietuvos vietovėse. Vadovybė parinko penkias seseris Amerikos misijai ir jas rengė tam darbui, dar joms pačioms nieko apie tai nežinant. Keturios Amerikai

skirtos seserys gimė ir augo Lietuvoje: ses. M. Augustina (Ona Novickaitė), ses. M. Apolonija (Marijona Pocevičiūtė), ses. M. Consolata (Angelė Paplauskaitė) ir ses. M. Tarcizija (Elena Navickaitė). Penktoji — ses. M. Aloyza (Ona Šaulytė) buvo iš Pennsylvania kilusi Amerikos lietuvaitė. Būdamą keturiolikmetę mergaitę, ji pati viena 1928 metais atvyko į Lietuvą stoti į vienuolyną. Lietuvoje gyveno ir mokėsi aštuonerius metus ir 1932 m. Marijampolėje padarė vienuolės įžadus. Keliaudama į JAV, ji teturėjo dvidešimt vienerius metus. Visų penkių vyriausia amžiumi buvo ses. Augustina, o kitos — tarp 24 ir 28 metų. Jos keliavo į visišką nežinią, nenučiuokdamos, jog savo tėvynės ir artimųjų nematys keturiasdešimt ar penkiasdešimt metų ir bus palaidotos Amerikos žemėje.

1936 metų pradžioje marijonas kun. Juozas Vaškas, tuo metu dėstęs Marianapolio kolegijoje, buvo rektorius kun. Navicko pasiūstas į Washington, DC, parūpinti seserims vizas atvykti į Ameriką. Rugpjūčio 11 d. penkios seserys, vyr. vadovės motinos Teresės lydimos, iš Cherborg uosto šiaurės Prancūzijoje išplaukė į tolimą Ameriką kariuomenės laivu „Aquitania“. Keliavo linksmi nusiteikę — giedojo, dainavo. Po septynių dienų, rugpjūčio 18 d., pasiekė New York uos-

Seserų būrelis Marianapolio rūmų priekyje 1940 metais.

tą. Čia jas pasitiko tėvai marijonai, kun. J. Vaškas su kun. A. Morkūnu, keli kiti kunigai bei būrelis Amerikos lietuvių. Kunigas Vaškas automobiliu seseris nuvežė į Connecticut valstijos šiaurę, kur buvo Thompson miestelis. Marianapolyje atvykęs šiltai tėviškai priėmė kun. Jonas Navickas. Jis ir liko rūpestingas seserų globėjas iki savo mirties — mirė širdies liga 1941 m., nesulaukęs 46 metų. Marijonai ir seserys liūdejo, netekę pasišventusio vienuolio, gabaus administratoriaus ir didelio lietuvių patrioto.

Pirmieji darbai

Atvykusios seserys apgyvendintos Marianapolio rūmų antrame aukšte, buvusiuose tarnų kambariuose. Šiuos rūmus, mat, marijonai buvo pirkę 1931 m. iš turtuolių Ream šeimos ir pritaikę savo mokslo įstaigai. Seserims buvo paskirta ir koplytėlė, kur jos kas dieną dalyvavo Mišiose ir galėjo laisvu laiku ramiai pasimelsti. To laisvo laiko nebuvo daug: trečią dieną po atvykimo jos jau stojo į darbą kolegijos virtuvėje ir skalbykloje. Tuo metu mokėsi per 80 studentų — drauge su profesoriais, seserims teko kasdien valgydinti daugmaž šimtą žmonių. Studentai

1936 m. rugpjūčio 18 d. seserys išlipo New York uoste, kur jas pasitiko t. marijonai, kiti kunigai ir būrelis lietuvių. Nuotraukoje (iš kairės): kun. J. Vaškas, MIC, kun. A. Morkūnas, MIC, ses. M. Aloyza, kun. M. Ražaitis, ses. M. Augustina, ses. M. Consolata, ses. M. Tarcizija, E. Šaulytė, ses. M. Teresė (vadovė), Kiverienė, ses. M. Apolonija, J. Valantiejus.

mėgo su šeiminkėmis pajuokauti: prašydavo atnešti šaltos košės, būtent ledų. Kai seserys atnešdavo nuo pusryčių likusias manų košės, būdavo daug gardaus juoko.

Darbo dienos buvo ilgos — nuo 5 val. ryto iki 11 valandos vakaro. Darbas nelengvas, bet seserys dirbo noriai, nesiskųsdamos. Vos apsilus naujojoje vietoje, marijonai prašė seserų perimti šeiminkavimą ir Marian Hills seminarijoje Hinsdale, netoli Čikagos. Trys seserys ten nuvyko 1937 metų pradžioje. Abiejose

naktų valė, tvarkė savo būsimus namus. Kelios jau čia buvo apsigyvenusios. Prireikė ir didesnių remontų, nes medinis namelis buvęs prastos būklės. Galop namas sutvarkytas, įkurta koplytėlė ir šis pirmasis vienuolynas, pavadintas Villa Maria vardu, buvo pašventintas Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje 1939 m. gruodžio 8 d.

Lietuvaitėms vienuolėms įsikūrus šiam nuošaliame Naujosios Anglijos kampelyje, kur katalikų nedaug, apylinkės gyventojai jas stebėjo pradžioje šiek tiek prietaringais žvilgsniais, nes vienuolių nebuvo matę, nei su jomis reikalų turėję. Ir Naujosios Anglijos lietuviams seserys dar nebuvo pažįstamos. Ir štai vieną dieną į vienuolyną ateina laiškas tokiu adresu: „Sisters of Inaccurate Conception“ — kažkokioms neaiškiai prasidėjimo seserims!.. Seserims gražiai susitvarkius namą ir sodelį bei maloniai pasisveikinus su kaimynais, jų nuomonė pagerėjo. Ir lietuvių telkiniuose sklido žinia, jog čia įsikūrusios lietuvaitės vienuolės. Marianapolio studentų šeimos ypač vertino seserų globą jų vaikams ir iš jų tarpo atsirado pirmieji seserų geradarijai bei rėmėjai, norintys neturtingoms seserims padėti.

Mažasis būrys auga

Hartford vyskupas Maruice F. McAuliffe mažai seserų bendruomenei 1940 m. davė leidimą steigti noviciatą, būtent priimti ir auklėti naujas nares. Prieš tai kelios kandidatės buvo nuvykusios į Lietuvą ir Marijampolėje atlikusios noviciatą, davė vienuolių įžadus, o tada grįžo į Ameriką darbuotis. Karo metu nutrukę ryšiai su Lietuva privertė Amerikos seserims pačioms rūpintis naujomis narėmis.

Pirmosios į Amerikos noviciatą 1941 m. vasarą įstojo dvi Amerikos lietuvaitės: Bronė Kriauciūnaitė iš Lawrence ir Birutė Račkauskaitė iš Boston — abi iš lietuviškų parapijų. 1942 m. rugpjūčio 15 d. jos davė pirmuosius vienuolių įžadus Villa Maria koplyčioje, tapdamos seserimi Marija Celina ir seserimi Marija Benigna. Įžadų apeigoms vadovavo marijonų provincijolas kun. Kazimieras Rėklaitis. Ta proga amžinuosius įžadus davė keturios seserys, į vienuoliją įstojusios Marijampolėje: ses. M. Juozapa, ses. M. Laurencija, ses. M. Palmira ir ses. M. Vincenta.

Nukelta į 5 psl.

Pirmasis vienuolynas

Vienuolijos vadovybė Lietuvoje 1939 m. paskyrė seserį Aloyzą Amerikos skyrių administratore. Tais pačiais metais seserys įsigijo seną ūkininkų namelį Thompson, netoli Marianapolio. Po sunkaus dienos darbo kolegijoje, seserys iki pusiau-

Atkelta iš 4 psl.

Iš jų sesuo Palmira tebegyvuoja ir ryškiai prisimena, kokios džiugios buvo šios iškilmės. Maža koplytėlė negalėjo sutalpinti 70-ties svečių — seserų giminių ir bičiulių, lietuvių kunigų ir kitų, atvykusių į šventę.

Šventė bent kiek atsivėrė didžiule širdgėla, išgyventą sužinojus, kad 1940 m. liepos mėnesį Lietuva Raudonosios armijos okupuota, o liepos 25 d. bolševikai užėmė vienuolyną Marijampolėje. Ši žinia seseris Amerikoje pasiekė tik daug vėliau.

Vienuolijos Lietuvoje ateitis liko neaiški. Motina Teresė siūlė ses. Augustai Sereikytei, žinomai katalikų moterų ir ateitininkų veikėjai, jau karui prasidėjus, bėgti per sieną ir bandyti pasiekti Ameriką. Raginimas bėgti į užsienį ses. Augustai tada atrodė lyg raginimas eiti į mirtį. Pasirinkusi sau draugę ses. Feliciją Rogalskytę, su kuria ben-

dradarbiavo visuomeniniame darbe, abi slapta perėjo sieną į Punkską, paskui pateko Vokietijon. Iš ten plaukė laivu į Ispaniją, tada į Argentina, kur Buenos Aires mieste prisiglaudė pas seseris salezietes. 1942 m. JAV seserų rūpesčiu galop buvo gautas leidimas seserims atvykti į Ameriką. 1943 m. vasario 5 d. seserys Augusta ir Felicija atskrido į Miami ir iš ten traukiniu atvyko į Connecticut. JAV Lietuvių Bendruomenė padėjo sutelkti lėšas šiai kelionei. Čikagoje tėvų marijonų Dambrausko ir Kulikausko dėka, 1942 m. įkurta Rėmėjų gildija teikti seserims finansinę paramą. Joms laimingai atkeliavus į JAV, Čikagoje buvo surengtas priėmimas su vaišėmis. Atsidėkodamos Amerikos lietuviams, seserys Augusta ir Felicija važinėjo ir po kitus lietuvių telkinius, pasakodamos apie Lietuvos ir vienuolijos padėtį karo metu ir apie besikuriančią Vargdienių seserų šaką Amerikoje.

Tolimesnė veikla

Vienas pirmųjų seserų geradarių Naujoje Anglijoje, Jurgis Rudokas iš Waterbury, 1942 m. padėjo seserims nupirkti greta Vilela Maria esantį namą, kuris pavadintas Šv. Juozapo vardu. Šie du namai paskirti senelių ir pensininkų globai, o seserims prireikę erdvesnių patalpų jų augantys veiklai.

1943 m. seserys įsigijo apleistą valdišką našlaityną Putnam miestelyje. Didelis, medinis, trijų aukštų na-

Pirmosios į Ameriką atvykusios seserys 1961 m. šventė savo jubiliejų. Iš kairės: ses. Tarcizija, ses. Augustina, ses. Apolonija, ses. Aloyza, ses. Consulata.

mas, išvalytas ir suremontuotas, 37-erius metus tarnauja kaip Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų JAV centrinis vienuolynas. Čia anksčiau veikė mergaičių bendrabutis, vasaros stovykla, lietuviškų leidinių spaustuvė. Daugiau kaip 60 metų liepos mėnesį Putnamo vienuolyno sodyboje vyksta gausiai lankoma lietuvių susitikimo šventė. 1980 m. senuosius namus pakeitė naujas vienuolynas ir dvasinio atsinaujinimo centras, kur suvažiuoja pavieniai asmenys ir grupės susitelkti, atlikti rekolekcijas, pasimelsti. Vyksta ir įvairūs suvažiavimai, susirinkimai, posėdžiai.

Netoliese esantys Matulaičio slaugos namai 38-erius metus globoja ligonius ir senelius, teikia jiems fizinę ir dvasinę pagalbą. Čia dabar gyvena iš pirmojo penketuko likusios dvi seserys — ses. Aloyza ir Tarcizija, abi jau atšventusios garbingą 90-mečio sukaktį. Putnamo vienuolyno sodyboje, Dangaus vartų kapinaitės, kurias 1961 m. pašventino ilgametis seserų kapelionas, kun.

Stasys Yla (ir pats dabar jose ilsisi), amžinam poilsiui priglaudė 30 Amerikoje gyvenusių ir dirbusių seserų bei nemažai vienuolijos artimų bičiulių, geradarių.

Darbai, dirbami jau 70 metų, vyksta ir toliau, nors jau kiek pakitusiomis sąlygomis. Seserų įkurtoje „Neringos“ stovyklavietėje Vermonte vyksta vaikų, jaunimo ir šeimų stovyklos. Stovyklauja vis didėjantys trečiosios bangos lietuvių vaikų skaičiai su išeivijos trečiaja ir ketvirtąja karta. Seserys dalyvauja visuomeninėje veikloje, dirba jaunimo organizacijose ir spaudos srityje. Toronto ir Lemonto skyriuose moko tikybą, ruošia vaikus sakramentams, prisideda prie lietuviškų parapijų veiklos.

Toje per 70-tį metų iš mažo grūdėlio išsišakojusioje veikloje galima įžiūrėti Dievo Apvaizdos ranką. Apvaizdos vedimu gliai tikėjo palaimintasis Jurgis Matulaitis — jo triūsų pasėta sėkla auga Lietuvoje ir šiaurės Atlanto.

Pirmoji mergaičių vasaros stovykla Putnam vienuolyno sodyboje 1944 m.

Ypatinga tragedija įvyko 1857 m., kai į rytines Pietų Afrikos sritis prie Indijos vandenyno išsikėlė tūkstančiai anglų išeivių, o vietinės Xhosa genties burtininkai išpranašavo, kad neprašyti baltieji atvykeliai išplauks atgal, jei Xhosa kovotojai išskers visus savo galvijus, ir sudegins visą savo derlių. Kilo baisus badas, daug žmonių išmirė, o angliai liko.

19-o amžiaus pirmoje pusėje vyko nuolatinės, labai kruvinos kovos tarp įvairių pietinės Afrikos tautelių, kol pagaliau anglai privedė jas prie šios tokios, kad ir priverstos, taikos. Kai kurie istorikai mano, kad tos kovos didele dalimi buvo skatinamos ir išbėgusių europiečių. Karai su vietinėmis gentimis pasibaigė tais pačiais 1879 m., kai paskutinis Zulu vadas Cetshwayo, nors ir pergalingas, pateko į anglų nelaisvę.

Prie Indijos vandenyno

Nors Zulu krašte yra keliolika mažesnių negu Kruger parkų, kuriuose galima pamatyti įvairiausių Afrikos žvėrių, ten nesilankėme, nes pagal programą reikėjo skubėti į Durban miestą, sostinę Zulu krašto, kuris dabar oficialiai vadinasi KwaZulu-Natal provincija. Čia mes apsistojome Protea Edward viešbutyje, prie pat Indijos vandenyno kranto. Tik už kelių minučių ir miesto centras, kuriame stebėjome ir džiaugėmės didžiuliu, 50 akrų ploto, botanikos sodu. Šalia jo dar bent tris kartus didesnis Royal Durban golfo laukas.

Esant geram orui, vaikščiojome vandenyno pakrante, vadinama Durban auksine mylia, stebėdami ant didelių bangų burlentę plaukiančius jaunuolius. „Gal pabandykite?“, — siūlė kažkoks prekiautojas. Ne, jau nebe mums, — pagalvojau, nors vanduo tikrai šiltas — beveik 85°F. Žinojome, kad Atlanto vandenyno pusėje vanduo bus vos tik 55°F, bet nesusingundėme. Einam toliau, o savotiški pakrantės bulvarų pavadinimai vis keičiasi: Bay of plenty, Shell parade, Snake avenue, kol prieiname prie Jewel of India circle. Nors Anton mums sakė,

ŽMONĖS IR ŽVĖRYS**ALEKSAS VITKUS**

Nr. 9

kad Durban mieste juodųjų yra tik apie 20 proc., vaikstant vandenyno pakrante, taip neatrodė. Jų visur pilna. Nors indų yra net 40 proc., jų nematyti, matyt, pagal savo reputaciją vėl prekiaavo arba kalė pinigą kitokiais būdais.

Išaušo gražus sekmadienio rytas, ir mes išsirengėme į Durban miesto Shaka Marine World, kažkas panašaus į mums pažįstamus Disney World Amerikoje, gal kiek egzotiškesnis. Kol apeiname ruonų stadioną, delfinų baseiną, vėžlių lagūną ir pingvinų peryklą, jau ir popietė. Parke niekur neleidžiama rūkyti, pastebėjome tik dvi specialias vietas, kur kilo dūmų debesys.

Išalkę sustojame prie įmantraus „The Phantom Ship“ restorano. Tai senas apgriuves, spalvą praradęs laivas (iš lauko), o viduje — kokia prabanga ir vaizdas! Sėdame prie staliuko, ir pro langą stebime pro šalį plaukiančius ryklius, nors imk ir užsisakyk jų savo vakarienei. Išpūdinga, nors ir nepigu. Bet ką padarysi, šiandien mano žmonos gimtadienis, nesinorėjo jos marinti badu. Grįžtame į viešbutį.

Kitą rytą išgirdome, kad mūsų grupės viena kpora, John ir Diana, simpatiški „italai“ iš Salem, Oregon, kuriuos mes juokais vadinome „iš Sicilijos“, matyt, nepavargę nuo Marine World pasi- vaikščiojimo, vakare nuėjo ir vėl prie vandenyno atsigavinti. Juos užpuolė trys jauni juodukai, atėmė pinigus, fotoaparata, ir net bandė Dianai numauti žiedą. Nepavykus, juos abu apmušė. Tai tas pats John, kuris man jau buvo pasigyręs turįs dvyliką anūkų, kuriems nežadąs palikti jokio palikimo, esą praleisias visus pinigus kelionėse. Kai viešbutyje vienas iš mūsų pasiskundė, jog kažkas netvarkoje

su jo kambariye užrakinama pinigų spintelė, Anton juokaudamas atsakė: „Turbūt ten per mažai pinigų“. Gal ir gerai, kad rytoj ši nesvetingą miestą jau paliekame.

Durban yra net Amerikos mastu labai jaunas miestas, pradžioje vadintas Port Natal, išsikūręs 1824 m., kai čia atsikėlė pirmieji europiečiai. Miestas pradėjo smarkiai augti, kai 1886 m. čia atrado aukso. Šiandien mieste gyvena apie 700,000 gyventojų. Ilgai vestos „apartheid“ politikos dėka, juodieji gyventojai turėjo tenkintis miesto apylinkėmis, todėl dar ir šiandien Durban yra apsuptas keliolikos „townships“, kuriuose gyvena vien juodieji, nors jų jau atsiranda ir pačiame mieste. Pats didžiausias priemiestis yra Umlazi, ir čia knibžda net 300,000 juodųjų.

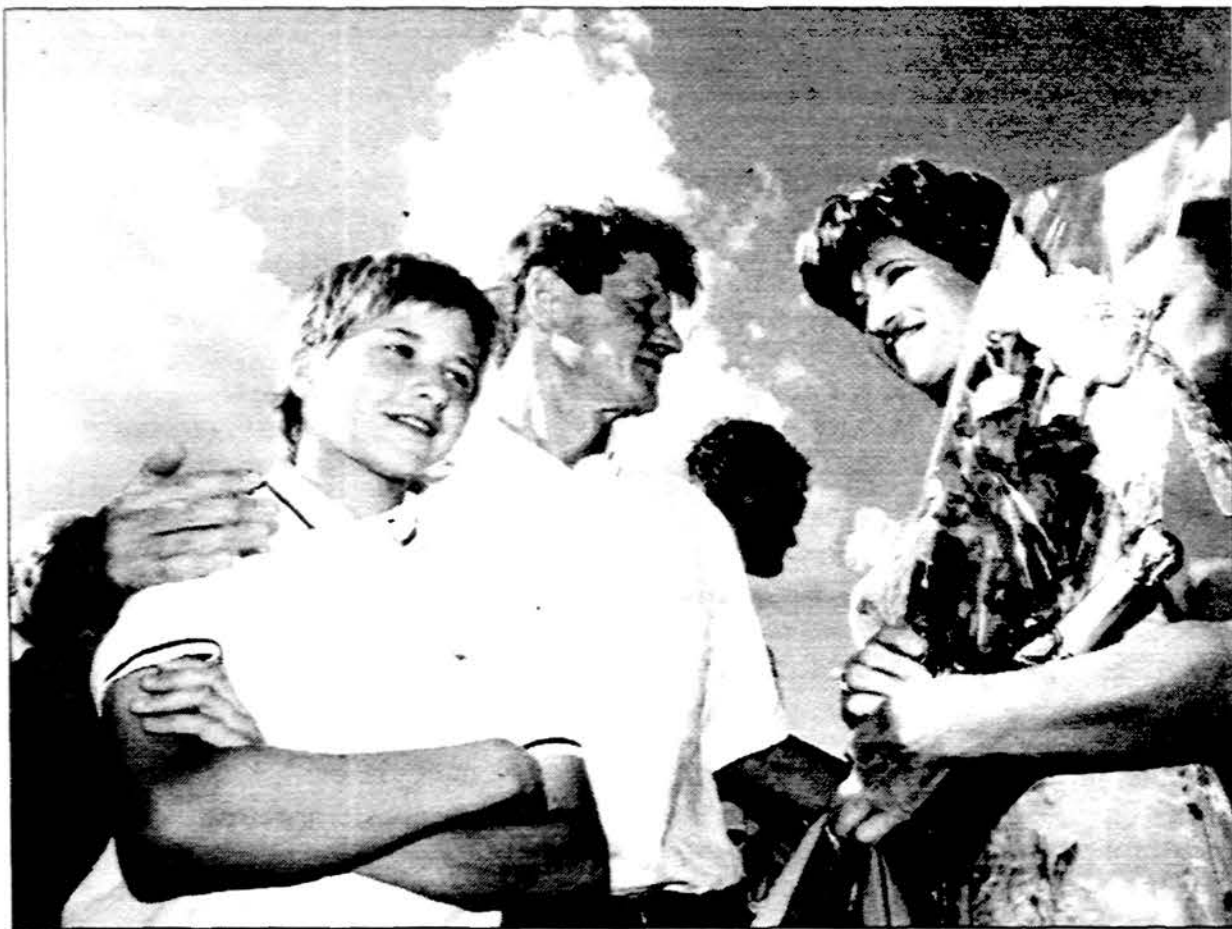
Durban yra žinomas, kaip didelis imigrantų iš Indijos centras. Kai 1834 m. anglai Afrikoje panaikino vergiją, jie pradėjo verbuoti darbininkus iš Indijos. Tokie turėjo atlikti savo kontraktines sutartis ir tada galėjo pasilikti Pietų Afrikoje. Susidarė trijų luomų visuomenė: baltieji su daugiausia teisių, po to — indai, ir dar žemiau — vietiniai afrikiečiai. Kraštą valdžiusi Transvaal valstybė, o po to ir anglai, įstatymiškai ilgai nepripažino vedybų, išskyrus krikščioniškas.

Sako, kad indai ir dabar dar nelabai sugyvena su Durban juodukais. Ta nesantaika kilo, kai 20 amžiaus pradžioje prasidėjo dar didesnė indų emigracija į Pietų Afriką. Juodukai pavydėjo indams, ypač mokslo ragavusiems, palyginti greitai, gero ekonominio lygio pasiekimo. 1949 m. kilo žiaurios riaušės, kuriose žuvo per šimtą žmonių. Lankėmės ir garsiaame Durban indų turguje. Nors lankytojai yra ir vietiniai baltieji, ir juodukai, ir turistai, visos parduotuvės, krautuvėlės yra indų. Ir ko ten tau nesiūlo! Kaip sakoma, galėtum, jei reikėtų, ir patį tėvą nusipirkti. Tik tie prekiautojai ne tokie įkyrūs kaip arabai Maroke, ar turkai savo didžiuliuose bazare Istanbulė. Čia sakoma, kad indai niekada nemiega. Jie tik bizniauja dieną ir naktį. Todėl jie tokie turtingi. Gal ir teisybė.

Bus daugiau.

R. Paksas apskrido pasaulį

Pasaulį apskridusį R. Paksą pasitiko žmona Laima ir sūnus Mindaugas.

Saulius Venckaus nuotr.

Vilnius, liepos 27 d. (ELTA) — Rolandas Paksas, pirmasis lietuvis apskridęs pasaulį vienmotoriu lėktuvu, ketvirtadienį vakare kartu su kolega lakūnu Vladimir Makagonov (Rusija) sėkmingai nusileido Vilniaus rajone esančiame Kyviškių oro uoste.

Iš jo šių metų birželio 10 dieną 50 metų jubiliejų šventės eksprezidentas R. Paksas ir V. Makagonov pradėjo skrydį aplink pasaulį.

Sugrįžusį į tėvynę R. Paksą pasitiko partijos ir Seimo frakcijos „Tarka ir teisingumas“ (liberalai demokratai) atstovai, artimieji ir draugai.

Negalutiniais skaičiavimais, lakūnai nuskrido apie 54,000 kilometrų, leidosi 50 kartų, aplankė 24 šalis, skrido virš 36 valstybių. Didelė šio maršruto dalis driekėsi virš vandenų,

taip pat virš negyvenamų Šiaurės ir Pietų pusrutulių teritorijų, džiunglių.

Tarptautinės įgulos narius sieja sena draugystė ir akrobatinis skraidymas. Prieš trisdešimt metų V. Makagonov rungtyniavo S. Dariaus ir S. Girėno taurės bei kitose Lietuvoje rengtose akrobatinio skraidymo varžybose. Kartu su R. Paksu jis buvo Sovietų Sąjungos rinktinės narys. Vėliau apgynė disertaciją, baigė lakūnų bandytojų mokyklą.

Lėktuvą SM-2000, kuriuo buvo skrendama aplink Žemę, sukūrė Rusijos mokslinė—komercinė firma „Technoavia“. Jo konstruktorius — Viačeslav Kondratjev, kuriam priklauso ir tokių populiarių lėktuvų kaip Jak—55 bei Su—26 autorystė.

Apsaugininkai vaikė girtus dainininkus

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Prie naujojo premjero Gedimino Kirilo namų apsaugos postą įrengusiems Vadovybės apsaugos departamento (VAD) darbuotojams tenka patirti ir rimtų išbandymų, ir nuotykių.

Penktadienio naktį premjero apsaugininkai nuo premjero langų nuvijo visa gerklė „serenadas“ vokiškai traukusius du jaunuolius ir taip apsaugojo ne tik premjero šeimos, bet ir aplinkinių daugiabučių gyventojų ramų miegą.

Įkaušę vaikinai nusivirduliojo visą parą veikiančios alkoholio parduotuvės link, paskui grįždami vėl užtraukė dainas, tačiau pareigūnai juos vėl nuvijo.

G. Kirkilas su žmona gyvena daugiabutyje sostinės Šeimyniškių gatvėje. Kai premjeras yra namuose, po jo langais stovi VAD pareigūnų mikroautobusai patamsintais stik-

lais. Automobilyje pasikeisdami budi keli apsaugos darbuotojai.

VAD direktoriaus pavaduotojas Rimantas Mockečius pripažino, kad budėti mikroautobuse — ne pats lengviausias apsaugos būdas, pareigūnai susiduria su rimtais iššūkiais išbandymais ir su problema — kur atlikti gamtinius reikalus.

„Jie stengiasi nevalgyti ir net negerti skysčių, kad nereikėtų eiti į tualetą“, — sakė pareigūnas.

R. Mockečius sakė, kad buvo planuota įsirengti biotualetą arba šalia premjero būsto išsinuomoti butą, tačiau dėl lėšų stygiaus teko to atsisakyti.

„Sėdi, vargsta žmonės, liko dar mėnuo kentėti. Mes labai spaudžiam valdininkus, atsakingus už visą šį reikalą Vyriausybėje, kad greičiau būtų galima premjerui persikelti į Turniškes“, — sakė jis.

Ričardas Berankis. Ketvirtadienį devintas pagal skirstymą čempionate perspektyviausias Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis aštuntfinalyje 3:6, 7:6, 6:2 įveikė italą Davide Dello Tommasino.

* **Ketvirtadienį Graikijoje prasidėjusiame baidarių ir kanojų irklavimo Europos jaunių bei jaunimo čempionate geriausiai sekėsi Raimondui Labuckui ir Tomui Gadeikiui. Jaunimo (iki 23 metų) čempionate dvivietė kanoja startavę R. Labuckas ir T. Gadeikis pusfinalyje nusileido tik Čekijos duetui.**

* **Antrąją pergalę Maskvoje vykstančiame Europos beisbolo čempionato kvalifikaciniame turnyre iškovojo Lietuvos rinktinė. Ketvirtadienį Lietuvos beisbolininkai lemiamose B grupės rungtynėse 8:5 įveikė Turkijos komandą ir, užsitikrinę antrą vietą grupėje, pateko į pusfinalį, kur susitiks su A grupės nugalėtoja turnyro šeimininke Rusijos rinktinė.**

* **Sėkmingai Italijoje vykstančio Europos jaunių (iki 16 metų) teniso čempionato vaikinų vienetų varžybose rungtyniauja**

V. Uspaskicho apklausos valanda dar neišmušė

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Darbo partijos (DP) finansinę veiklą tiriančios Generalinės prokuratūros prokurorai teigia kol kas nematantys reikalo skelbti šios partijos lyderio Viktoro Uspaskicho tarptautinę paiešką.

„Jeigu prokurorai nesiėmė jokių veiksmų dėl V. Uspaskicho paieškos, tai ta valanda turbūt dar neišmušė“, — sakė Generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis.

Darbo partijos įkūrėjas V. Uspaskichas jau pustrėčio mėnesio negrįžta iš Rusijos. Birželio pabaigoje, Darbo partijai pateikus įtarimus kaip juridiniam asmeniui, jis nusprendė atsistatydinti iš DP pirmininko posto.

Prokurorai anksčiau yra prisipažinę ne kaip negalintys susisiekti su V. Uspaskichu, jis ignoravo ir šaukimą atvykti į apklausą. Tokį jo el-

gesį prokurorai tada vertino kaip slapstymąsi nuo teisėsaugos. Nepatvirtintais duomenimis, prokurorai ketino V. Uspaskichui pateikti įtarimus.

Baudžiamojo proceso kodekse yra numatyta, kad asmuo į apklausą gali būti kviečiamas telefonu, šaukimu arba skelbiama jo paieška, ir jis parvežamas į savo šalį. Taip pat gali būti siunčiamas teisinės pagalbos prašymas užsienio šalies, kurioje yra asmuo, teisėsaugai ir asmui apklausiamas užsienyje. Pastarųjų veiksmų prokurorai taip pat dar nesiėmė.

G. Jasaičio teigimu, ikiteisminis tyrimas dėl DP finansinės ir ūkinės veiklos vyksta sparčiai, tačiau prokuroras pažymėjo, kad pagal įstatymus po 6 mėnesių tyrimo įtariamieji byloje gali kreiptis į ikiteisminio tyrimo teisėją, kad byla būtų nutraukta.

Kurs istorinės atminties forumą

Kijevas/Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Lietuvos ir Ukrainos intelektualai steigia abiejų šalių atminties forumą bendrai istorijai priminti.

Ukrainoje viešintis istorikas Alfredas Bumblauskas, politologas Raimundas Lopata ir Lietuvos didikų Gedimainių palikuonis Saulius Sanguška kartu su kolegomis iš Ukrainos Kijeve ketvirtadienį įsteigė Lietuvos — Ukrainos atminties forumą.

Pagrindinis forumo tikslas, anot iniciatorių, sukurti virtualųjį Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės archyvą Vilniuje.

„Kai kalbame apie senesnius ryšius tarp Lietuvos ir Ukrainos, susidaro įspūdis, jog teatsimename Maiaronį Kijevo universitetuose. O vis dėlto turėjome ištisą epochą bendros istorijos, kai gyvenome toje pačioje

Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštijoje“, — sakė Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto prodekanas Alfredas Bumblauskas.

Anot jo, svarbu atkurti tai, kas buvo užmiršta, ne tik tam, kad būtų užpildyti istorijos vadovėlių puslapiai, o tam, kad būtų sukurta istorinė atmintis.

„Juk be įvairiomis pozicijomis paremtos atminties, neišvairduojami demokratiniai visuomenių pamatai“, — svarstė istorikas.

„Kurdami šį forumą, bandomė išmokyti gyventi su gyvais LDK istorijos paminklais. Ukrainoje tas taip pat labai jaučiama. Ieškoma būdų visą LDK archyvinę medžiagą virtualizuoti ir kaupti Vilniuje, tuo užsiimti planuoja Istorinės atminties akademija“, — forumo tikslus nusakė politologas R. Lopata.

Politologas gali tapti prezidento patarėju

Vilnius, liepos 27 d. (BNS) — Žinomas politologas, rinkimų ir partijų specialistas Lauras Bielinis gali tapti Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus vidaus politikos patarėjų grupės vadovu.

Kaip pranešė LNK televizijos žinios, tai patvirtino ir pats politologas, kuris su kolegomis nesyk dalijo patarimus prezidentui.

„Viskas spėsis rudenį, tada aš ir galėsiu aiškiai pasakyti eisiu ar ne, nes dabar nėra jokio įsakymo. Iš principo, kodėl gi nepadėjus prezidentui“, — televizijai sakė L. Bielinis.

Praėjusią savaitę per spaudos konferenciją V. Adamkus pareiškė artimiausiu laiku stiprinsias vidaus politikos grupės komandą, kurios veiklos efektyvumu jau seniai abejoja ži-

niasklaida ir politologai.

Anot pranešimo, jei prezidentas priims sprendimą, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute dėstytoju dirbantis L. Bielinis pakeis patarėjų grupę vadovaujantį Darių Gudelį. Anot žiniasklaidos, prezidentas nepatenkintas D. Gudelio veikla.

Tuo tarpu naujasis premjeras Gediminas Kirkilas D. Gudelį ruošiasi kviešti į savo komandą.

D. Gudelis penktadienį patvirtino sulaukęs G. Kirkilo siūlymo tapti jo patarėju ir šiuo metu svarstas tokią galimybę.

Premjero patarėja viešiesiems ryšiams Nemira Pumprickaitė patvirtino, kad premjeras kalbėjosi su D. Gudeliu, tačiau jokių sprendimų nepriims, kol iš atostogų grįš prezidentas.

Daugėja stichinės sausros zonų

Atkelta iš 1 psl.

„Hidrometeorologų duomenimis, karšti orai išsilaikys ir artimiausiu metu, todėl situacija žemdirbiams tampa ypač nepalanki — sausra aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu žada nualinti trečdalį Lietuvos. Didelių nuostolių išvengti nepavyks“, — pranešime spaudai sakė Žemės ūkio sekretorius Vytautas Grušauskas.

Pasitarime pas premjerą kitą antradienį pakviesta dalyvauti Žemės

ūkio ministrė Kazimira Prunskienė, Žemės ūkio rūmų pirmininkas Bronius Markauskas, Lietuvos ūkininkų sąjungos pirmininkė Genutė Staliūnienė, Žemės ūkio bendrovių asociacijos prezidentas Jeronimas Kraujelis.

Pasitarimas šaukiamas, nes, pasak Vyriausybės spaudos pranešimo, premjeras girdi vis daugiau ūkininkų nuogąstavimų apie būsimą prastą derlių ir su tuo susijusius bankrotus.

SPORTAS

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Izraelis nusprendė nekeisti strategijos

Jeruzalė, liepos 28 d. („Reuters“/AFP/BNS) — Izraelio ministrų kabinetas ketvirtadienį nusprendė tęsti dabar vykdomus įsiveržimus į Libaną, tačiau atsisakė didesnio masto sausumos operacijos prieš „Hezbollah“ šioje šalyje, pranešė šaltinis vyriausybėje.

Ministras pirmininkas Ehud Olmert sušaukė savo saugumo komiteto susirinkimą, kai trečiadienį pietų Libane per susirėmimus žuvo devyni izraeliečių kariai.

Tai didžiausi kariuomenės patirti nuostoliai per vieną dabartinio karo parą.

„Buvo nuspręsta nekeisti puolimo strategijos ir tęsti tiksliai nedidelio masto sausumos ir oro atakas, neįvedant į Libaną didelių pajėgų, — sakė šaltinis. — Kol kas laikas kariuomenės nespaudžia, ji turi tiek laiko, kiek prireiks“.

Tačiau šaltinis pridūrė, kad ateityje rezervo karių gali tekti pašaukti dar daugiau.

Kaip pranešė Izraelio radijas, ministrai nedviprasmiškai pareiškė neketinantys aštrinti konflikto ir į jį įtraukti Sirijos, kuri palaiko „Hezbollah“.

Nuo liepos 12 dienos, kai šių grupuočių pagrobė du izraeliečių karių, Izraelio pajėgos mėgina nustumti „Hezbollah“ partizanus nuo sienos ir sustabdyti raketų leidimą į Izraelio teritoriją.

Svarstant sprendimo projektą Izraelio saugumo kabinetas atrodė esąs pasiryžęs stiprinti operacijas prieš „Hezbollah“, kai nuo nuožmių sausumos susirėmimų Pietų Libane praėjo vos diena, per kurią žuvo devyni Izraelio kariai, tačiau vis tik tokio sprendimo nepriėmė.

Keli komitetui priklausantys ministrų kabineto nariai sakė, kad atėjo laikas išplėsti 16 dienų trunkančią operaciją, per kurią Libane žuvo dau-

giau nei 400 žmonių; daugiausia civilių, ir 51 izraelietis.

„Reikia panaudoti maksimalią apšaudymo galią“, — sakė teisingumo ministras Haim Ramon Izraelio kariuomenės radijui.

„Mes turime pasinaudoti mūsų oro pajėgų ir artilerijos pranašumu prieš „Hezbollah“ ir atsargiai naudoti sausumos karių“, — sakė jis.

Pasak H. Ramon, prieš dieną Romoje vykusios tarptautinės derybos, kuriose taip ir nepavyko pasiekti susitarimo dėl paliaubų, suteikė Izraeliui „įgaliojimą“ dar labiau sustiprinti puolimą.

Visas pasaulis žino, kad „Hezbollah“ pergalė reikštų tarptautinio terorizmo pergalę, o „tai būtų viso pasaulio ir Izraelio katastrofa“, — sakė jis.

H. Ramon taip pat perspėjo, kad Izraelio pajėgos kovotojais laikys visus žmones, kurie pasiliks pietų Libane. Tuo jis leido suprasti, kad ir taip jau didelis civilių aukų skaičius čia ir toliau augs.

„Tai ne vieta civiliams, todėl mes ją turime laikyti karo zona“, — sakė jis kalbėdamas apie „Hezbollah“ tvirtovę laikomą vieną pasienio miestelį, kuriame gyvena iki 30,000 žmonių.

Tuo tarpu kitas kabineto ministras, kurio žodžius perdavė kariuomenės radijas, ragino „nušluoti gyvenvietes pietų Libane, jeigu to prireiks“.

„Bėgant laikui vis labiau atrodo, kad vienintelis sprendimas yra masinis kariuomenės įvedimas iki pat Avalio upės (esančios už daugiau nei 60 km į šiaurę nuo sienos) ir visų vietovių, iš kurių leidžiamos raketa, sunaikinimas“.

Visuomenės apklausos duomenys rodo, kad dauguma izraeliečių ir toliau remia Izraelio veiksmus Libane. Tiesa, tyrimas buvo atliktas dar prieš devynių karių žūtį.

EUROPA

KIJEVAS

Julija Tymošenko blokas (JTB) visiškai pritaria Ukrainos prezidento Viktor Juščenko pasiūlytam „Nacionalinės vienybės universaliui“, bet kartu su kitomis parlamento jėgomis jo nepasirašys. „Palaikydama šį „Universalią“ galiu pasakyti, kad mes, kaip politinė jėga, stovėsime greta jūsų, Viktor Andrejevič, palaikysime visa, ką kalbės prezidentas, bet pasirašyti šito dokumento negalėsime, nes tai bus paprasčiausiai visuomenės suklaidinimas“, — sakė J. Tymošenko ketvirtadienio vakarą, per šio dokumento aptarimą prie apvaliojo stalo Prezidentūros sekretoriato. „Nėra vienybės strateginės vizijos“, — sakoma jos pareiškime, kurį perdavė JTB spaudos tarnyba.

MINSKAS

Latvijos ambasados Baltarusijoje darbuotojui iškelta byla už pornografinės produkcijos platinimą. Iš jo paimta pornografinės medžiagos. Teisėsaugos organų duomenimis, diplomatas tuo užsiiminėjo seniai, tik niekas jo negalėjo susekti.

VARŠUVA

Lenkijos policininkai Plonsko mieste Mazovijos vaivadijoje už vaikų pornografijos platinimą sulaikė 30 metų vyriškį, kuris, kaip paaiškėjo vėliau, yra kunigas. Reikalas iškilo aikštėn, kai Lenkijos sostinės policijos komendantūros specialus kovos su vaikų pornografija padalinys nustatė, kad iš Plonske esančio kompiuterio buvo išsiųstos 364 pornografinės nuotraukos, kuriose matyti vaikai. Policininkams pavyko tiksliai nustatyti, iš kur buvo siųstos nuotraukos. Sulaikytas Jarosław N. pripažino, jog platinė pornografines nuotraukas. Jam gresia laisvės atėmimo iki penkerių metų bausmė.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV papiktino Izraelio teisingu-

mo ministro pastaba, kad Romos konferencija davė Izraeliui leidimą tęsti Libano bombardavimą, pareiškė JAV valstybės departamento aukšto rango pareigūnas. „Bet kuris toks pareiškimas yra piktinantis“, — sakė Valstybės departamento atstovas Adam Ereli. „Jungtinės Valstijos deda visas pastangas, kad (ateitų) patvari ir ilgalaikė šio konflikto pabaiga“, — sakė A. Ereli.

RUSIJA

MASKVA

Rusija ketvirtadienį paskelbė pardavusi Venesuela 24 lėktuvus ir 53 sraigtasparnius, nors JAV ragino Maskvą nebeparduoti ginklų Venesuelos prezidentui populistui Hugo Chavez. Rusijos ginklų eksporto kompanijos vadovas, kuris kalbėjo tuo metu, kai H. Chavez Kremliuje susitiko su Rusijos prezidentu Vladimir Putin, sakė, kad šis susitarimas dėl lėktuvų buvo sudarytas pagal ilgalaikį ginklų pardavimo kontraktą su Venesuela paketa, vertą daugiau kaip 3 mlrd. JAV dolerių.

* * *

Rusijos vyriausybės kolegoms ketvirtadienį teko gelbėti ekonomikos ministrą German Gref, kad šis nesulaužytų tabu ir nepavartotų žodžio „doleris“. Parlamentas šiuo metu priiminėja įstatymą, numatantį, kad ministrai, užuot vartoję žodį „rublis“, ištarę „doleris“, bus baudžiami pinigine bausme — taip siekiama atkurti nacionalinės valiutos garbę. Spaudos konferencijoje buvo kalbama apie naujas investicijas Sibiro Tomsko mieste. G. Gref ėmė sakyti, kad jos sieks „trisdešimt milijonų...“, bet paskui staiga sudvejojo, puolė nervingai raustis užrašuose, kol galiausiai kolega pasufleravo tolesnį atsakymą. Atgavęs savitvardą, G. Gref tęsė: „Septynis šimtus milijonų rublių“. Nervingai juokdamasis pridūrė: „Trisdešimt milijonų nerublių“.

AFRIKA

BAIDOA

Somalia Baidoa mieste penktadienį nežinomi užpuolikai nušovė šalies laikinosios vyriausybės ministrą Abdallah Deerow Isaq, po pamaldų išėjusį iš mečetės.

Karščiai nusineša vis daugiau aukų

Paryžius, liepos 27 d. (AFP/BNS) — Ketvirtadienį iš Prancūzijos ir Italijos pranešta apie naujas mirtinos karščio bangos, pastarąsias dvi savaites užliejusios Europą, aukas, kurių bendras skaičius jau pasiekė 80.

Aukšta oro temperatūra toliau laikosi šiaurinėje Italijoje, Vokietijoje ir Europos pietryčiuose, tačiau sinoptikai žada, kad vis didesnius plotus apimančios audros ir lietūs į daugelį kepančio žemumų rajonų atneš ilgai laukto atokvėpio.

Lietus atnešų atgaivos ir daugelio šalių ūkininkams, pranešantiems apie visiškai sudžiūvusį derlių, taip pat kilstelėtų rizikingai žemai kritusių vandens telkinių lygį.

Prancūzijos sveikatos stebėsenos institucija „InVS“, anksčiau skelbusi apie 40 karščio aukų, atnaujintuose duomenyse nurodo, jog jų esama jau 64. Karščiai kaltinami ir dėl dar trijų žmonių mirties šiaurinėje Italijoje.

Šiomet išvengta didžiulio mirčių skaičiaus, koks buvo 2003-aisiais, kai vien Prancūzijoje karščiai nusinešė 15,000 žmonių gyvybių.

Manoma, kad šįkart mirčių skaičių padėjo sumažinti keli veiksniai:

didesnis žmonių sąmoningumas, kiek žemesnė oro temperatūra ir prevenciniai vyriausybės veiksmai pagyvenusiems žmonėms apsaugoti.

Prancūzijos sveikatos stebėsenos institucijos „InVS“ direktorius Gilles Brucker įspėjo, jog Prancūzijoje mirties atvejų skaičius gali išaugti nepaisant to, kad ketvirtadienį palijus didžiojoje dalyje šalies, orai atvėso.

„Karščio bangos padariniai gali būti juntami 24 ar 48 valandas“, — teigė jis.

Iš 64 mirusiųjų — tiek jų suskaičiuota šalyje, — 40 buvo vyresni nei 75 metų amžiaus.

Italijoje viena karščio aukų buvo rasta nebegyva savo namuose Padujoje. Šalyje nuo karščio mirė ir dar du vyresnio amžiaus žmonės.

Italijos žemės ūkio ir miškininkystės ministras Paolo De Castro, duodamas interviu laikraščiui „La Repubblica“, pavadino karščio bangą „dramatiška“. Valdžios vertinimu, ji šalies žemės ūkio sektoriui pridare nuostolių už maždaug 500 mln. eurų. Skaičiai verčia nerimauti ir dėl vandens lygio Italijos upėse. Per šiaurinę Italiją tekančios Po upės vandens lygis nukrito 7 centimetrais.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

ATLANTIC Express Corp.

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslių, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslių ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija****Amber Health Center**

- Telefonas (708)-239-0909
- Manualinė terapija
- Chiropraktika
- Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
- Kraujo tyrimai
- Homeopatija ir papildai

Dr. Vilija R. Kerelytė

Chiropraktikos gydytoja
6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

**Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

**Ausų, nosies, gerklės
ligos**

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausų, Nosies, Gerklės Ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

Cardiac Diagnosis, LTD.
6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-233-5630

**RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.**
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ – ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

**Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGELE**

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital
Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir
gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Evanston: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road.
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius,
žaiždas ir išsiplėtusias kojų venas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

...ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi

RYTAS

ŠVENČIONIŲ RAJONO LAIKRAŠTIS

Nr. 7(200)

2006 liepa

Nemokamas

200-ASIS IR PASKUTINIS

Nesulaikomai bėga metai ir nepaprašys jų palaukt. Viskas turi pradžią ir pabaigą. Atėjo laikas sustoti. Ir sustoti geriau tada, kada dar gali stovėti ir apmąstyti nueitąjį kelią. Kai prieš 17 metų išėjo pirmasis „Ryto“ numeris, rajone dar buvo „tarybų valdžia“. Laikraštis buvo išspausdintas nelegaliai Fizikos institute Vilniuje.

Per 17 metų rajone keitėsi valdžios, laikraščiai, jų pavadinimai, redaktoriai. Tik „Rytas“ išliko beveik nepasikeitęs: tas pats redaktorius, laikraščio pavadinimas, ta pati kryptis.

Kol buvome Baltijos kelyje susikabinę už rankų, buvome visi vieningi, kai atsikabinome, nuėjome skirtingais keliais. Vieni, aukštai iškelę moralės kartelę, ir toliau stengėsi įgyvendinti Sąjūdžio idėjas, kiti susipurvinę lindo pro tos kartelės apačią, prichvatizavo visų mūsų sukurtą turtą, grobė sklypus prie ežerų, keitė smėlėtą žemę į miškus ir sklypus prestižinėse vietose. Susikūrusios partijos (joms priklausė tik 2-3 proc. respublikos gyventojų) pradėjo kovą dėl valdžios, dėl postų. Nors mes daugiau palaikėme dešiniąsias partijas, tačiau ypatingai neliaupsinome nė vienos. Vienai ar kitai palankesnius straipsnius daugiausia rašė tų partijų atstovai. Mes nesizavėjome A. Paulausko pažadais („Nusipelnėme gyventi geriau“), netikėjome R. Pakso teiginiais („Bus tvarka“), nėjome į Aukštąją suvirintųjų akademiją baigusio V. Uspaskicho vaišes. Todėl daugelis rajono gyventojų mūsų laikraščiu buvo pakantūs ir skaitė.

Nors ir mažo laikraščio leidimas visuomeniniais pagrindais ir jo platinimas buvo galimas tik dėl to, kad turėjome gerų padėjėjų, rėmėjų, platintojų ir skaitytojų.

Iki paskutinių savo gyvavimo dienų „Rytą“ skaitė buvęs Švenčionių apskr. policijos vadas Antanas Kenstavičius, Švenčionių miesto burmistras Kazimieras Gaižutis (abu kanadiečiai), Australijoje gyvenę Bronius Jurgelionis ir O. A. Pridotkaitė-Stimburienė, vilniečiai profesorai Česlovas Kudaba ir Vacys Milius, buvęs Švenčionijos klubo pirmininkas Nikodemus Jursėnas, poetas Robertas Čepulis, švenčioniškiai Stasys Kadzevičius, Jonas Mieldažis, Pranė Vileitaitė, Bronė Pošiūnienė ir daugelis kitų, nelaiku išėjusių Anapilin...

Visą laiką glaudūs ryšiai siejo mus su užsienyje gyvenančiais tėviškėnais. Nuolat su mumis bendravo, vos ne kas mėnesį rašė laiškus Vilniaus krašto lietuvių sąjungos išeivijoje pirmininkas Bronius Saplys, iki paskutiniųjų numerių „Rytą“ skaitė bolševikų nužudyto Švenčionių valsčiaus viršaičio Narcizo Siniaus Amerikoje gyvenančios dukros Vanda, Marija ir Sofija.

Daug straipsnių parašė buvęs Apdutiškyje dislokuoto II-ojo savisaugos bataliono karo koresponden-

tas, pasirašinėjęs Henriko Kudreikio literatūrinio slapyvardžiu. Atskiri „Ryto“ numeriai pasiekdavo Švediją, Angliją ir kitas šalis.

Iki paskutiniojo numerio mus rėmė ir skaitė „Rytą“ vilniečiai prof. rašytojas Vytautas Ažušilis, Sąjūdžio sekretorė Genutė Vaišnorienė, Švenčionijos klubo nariai Vilhelmina Pundienė, Danutė Minkauskienė, Jonas Papinigis, Milda Rasutenienė, Petras Kudaba ir kiti.

Rajone mums talkino, rašė straipsnius Viktorija Lapėnienė, Zuzana Vilkavickaitė, Teresė Pivoriūnaitė, Valdas Striūzas, Juozas Jakštas, Genovaitė ir Vytautas Stunžėnai, Vytautas Čenkus, Bronius Lazaraitis, Violeta Balčiūnienė, Elena Nilovienė ir daugelis kitų.

Ypač tenka padėkoti aktyviems „Ryto“ platintojams. Štai Zuzana Vilkavickaitė Švenčionėliuose išplatindavo po 120 egz. kiekvieno numerio. Po 70-80 numerių pasklisdavo per Pabradės „Ryto“ ir Adučiškio vidurinės mokyklas. Daug padėjo platinti laikraštį rajono viešoji biblioteka, knygynai, paštų darbuotojai. Visiems jiems tariame nuoširdų „Ačiū“.

Atskirai norime padėkoti Utenos spaustuvės direktorei ir darbuotojams. Nedaug pelno spaustuvė gavo per 17 metų spausdinama mažos apimties laikraštį. Tačiau jos darbuotojai visą laiką buvo geranoriškai nusiteikę ir stengėsi „Rytą“ padaryti patrauklų mūsų skaitytojams.

Laikraščio rėmėjus, talkininkus, straipsnių autorius norime pradžiuginti. Jūsų įdėtas darbas, parašyti straipsniai niekur nedingo, neišsibarstė. Visi laikraščio numeriai susegti, sukomplektuoti. Juos galite rasti rajono miestų ir Adučiškio bibliotekose, lietuvių dėstoma kalba vidurinėse mokyklose ir gimnazijose, muziejuose, respublikinėje sąjūdžio būstinėje, respublikiniame bibliografijos ir knygotyros centre, literatūros institute.

Taigi besidomintieji Atgimimo laikotarpiu, Sąjūdžio veikla mūsų rajone, rajono kultūrinio paveldo ir istorija, galės rasti mūsų laikraščiuose žinių apie tai ne tik dabar, bet ir po daugelio metų, kai po mūsų jau nebebus mūsų. Na, o šiandieną, išleisdami paskutinį „Ryto“ numerį, norime visiems mūsų talkininkams nuoširdžiai padėkoti ir tarti paskutinius atsisveikinimo su laikraščiu žodžius:

*Ačiū Tiems, kurie mus rėmė,
Skaitė mus ir rašė mums.
Gaila – laikas taip jau lėmė.
Sakome „Sudiev“ mes Jums...*

S. T. „RYTAS“

Redakcijos pastaba. Kartkartėmis ir „Draugas“ persispausdindavo vieną kitą „Ryto“ straipsnėlį, nes įdomu paskaityti, ką rašo tolimesnių rajonų spauda. Gaila, kad laikraštukas sustojo. Jo redaktoriais ir leidėjais linkime sėkmės.

Mesti rūkyti — per vieną dieną

Žalingo įpročio atsikratyti trukdo išsivaizdavimas, jog to padaryti neįmanoma.

Norinčiųjų atsikratyti rūkymo skaičius mažėja. Į medikus ir į vaistinėms besikreipiančių pagalbą rūkalių beveik nėra. Specialistai įsitikinę, jog mesti rūkyti galima ir per vieną dieną.

Tačiau rūkaliai nesiryžta to daryti ir save apgaudinėja galvodami, kad rūkymo atsisakyti neįmanoma apskritai, arba tiki, jog tai padarys palaipsniui mažindami surūkomų cigarečių kiekį.

Gydosi vienetai

Nors Klaipėdoje yra pakankamai specialistų, gebančių padėti atsisakyti cigaretės, į juos besikreipiančių pacientų skaičius yra minimalus. Klaipėdos psichikos sveikatos centro vyriausiasis gydytojas Aleksandras Slatvickis prisiminė, kad per metus į jo kabinetą užsuka 3–4 pacientai, pasiryžę atsikratyti rūkymo visiems laikams.

Anot gydytojo, daugumai rūkyti patinka ir jie net nenori atsisakyti šio ritualo. „Rūkymas nekenkia intelektui, socialiniam statusui, dvasinei pusiausvyrai, todėl daugelis rūkymo ir nelaiko žalinga liga“, — vardijo priežastis A. Slatvickis.

Netiki savimi

Skirtingai nuo kitų psichotropinių medžiagų, vartoti nikotino gaminius pradėdama ne dėl psichologinių problemų, o iš smalsumo. Pirmuosius metus rūkalius iš tiesų neįaučia malonumo, o atsiradus malonumo pojūčiui, atsiranda ir priklausomybė.

Gydytojas A. Slatvickis tikino, kad nuo seno sklandantis mitas trukdo atsikratyti rūkymo. Vienas iš neteisingų mitų yra, kad mesti rūkyti neįmanoma. Specialistai yra įsitikinę, kad padarius ryžtingus sprendimus ir sudarius sistemingą planą, potraukio tabakui įmanoma atsikratyti tada, kada nori.

A. Slatvickis net neabejoja, kad išsizadėti cigaretės galima per vieną dieną. „Tereikia sau pripažinti, kad esi priklausomas, norėti mesti rūkyti ir sau pasakyti, kad nuo šandien aš nerūkau“, — dėstė atsikratymo planą gydytojas. Kaip pavyzdį jis pateikė vieną savo pacientą, kuris surūkydavo tris pakelius cigarečių per parą. Neseniai gydytojas buvo jį sutikęs. Pasirodo, kad tas pacientas daugiau nei dvidešimt metų ne-

berūko ir neišsivaizduoja, kaip kada galėjo būti maža trijų pakelių cigarečių per dieną.

Rūko ir nėsčios

Be šio mito, yra dar kelios nusi-stovėjusios pasakos, kuriomis rūkaliai dažniausiai nori tikėti. Neteisybe specialistai laiko teoriją, kad mesti rūkyti reikia palaipsniui mažinant cigarečių skaičių. Geriausias būdas mesti iš karto, kad organizmas išsivalytų.

Sklandantis gandas, kad moterys, sužinojusios esančios nėsčios, negali staigiai išsizadėti nikotino, taip pat netiesa. Reikia tą pačią dieną išmesti visus cigarečių pakelius ir apie rūkymą pamiršti bent jau metus.

Padedą hipnoterapija

Atsikratyti potraukio tabakui vaistinėje siūlomi įvairūs preparatai: pleistras, tabletės, ledinukai. Juos vartojant, į organizmą patenka tam tikras nikotino kiekis, kuris stabdo potraukį griebtis cigaretės.

Psichiatrų atliekama hipnoterapija taip pat padeda stabilizuoti padėtį. Jos metu kartojama speciali gydymo formulė, kuri formuoja abejingumą rūkymo procesui.

Pasak A. Slatvickio, hipnoterapija padeda potraukį nustumti iš žmogaus sąmonės į pasąmonę. Tą puikiai įrodo spalvoti sapnai, kurie vaizduoja idilišką rūkymo procesą. „Žmogui kartais tik atrodo, kad nebenori rūkyti, o iš tiesų jo pasąmonėje yra išlikęs potraukis“, — aiškino A. Slatvickis.

Auklėja pavyzdys

Nors mokyklose pedagogai surengia pakankamai daug paskaitų apie rūkymo žalą ir pasekmes, dažniausiai jos būna neveiksmingos.

Pagrindinė daroma klaida yra ta, kad mokytojas didaktiškai perskaito pasirašytą kalbą ir padėkojęs už dėmesį išeina. Vaikai tokią informaciją praleidžia pro ausis ir sausomis kalbomis visiškai nepatiki.

Gydytojas įsitikinęs, kad rūkymo problema yra amžina problema ir ją bus galima įveikti tik tada, kai jaunoji karta nebenorės griebtis cigarečių ir sveika gyvensena taps nauja mada. O kad taip atsitiktų, reikia, jog vyresnioji karta rodytų deramą pavyzdį.

„Klaipėda“

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th Str.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. RAMUNĖ MACIAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. DANA M. SALIKLIS
Dantų gydytoja
38 Oak Creek Plaza
Mundelein, IL 60060
Tel. 847-949-7300
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. V.J. VASAITIENĖ
Dantų gydytoja
4817 W. 83 St, Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. (847) 692-2303
www.parkridgesmiles.com
Pilna dantu priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI PASIBAIGUS

XII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas pasibaigė sėkmingai. Paskutinę jo savaitę buvome labai užsiėmę. Po įtemtų studijų dienų Toronte ir Hamiltone (Kanadoje), jaunimas iš Kanados, JAV, Lietuvos, Estijos, Lenkijos, Vokietijos, Švedijos, Ukrainos ir Pietų Amerikos keliavo į St. Donat miestelį, Quebec provincijoje. Miestelis yra kalnuose tarp dviejų gražių ežerų, pusantros valandos kelio į šiaurę nuo Montrealio.

Mūsų grupę šiltai priėmė vietiniai gyventojai. Mes su jais pasidalinome išpūdžiais, papasakojome apie Lietuvą, lietuvių kultūrą, liaudies papročius.

Vakarais kūrėme laužą, skambėjo dainos, žaidėme žaidimus, šokome, paruošdavome programas ir vaidinimus. Buvo atliktas net australiškas folkloras „The Crocodile Hunter“.

Buvo gražu matyti būrį lietuvių, kurie vieningai bendrauja, gerbia lietuviškus papročius ir džiaugiasi, kad yra lietuviai.

Turėjome progos aplankyti idomias indėnų vietas, taip pat užėjome į restoraną, kur pasivaišinome tikru klevo sulos sirupu (maple sy-

rup). Kanados jaunimas suorganizavo visų dalyvių „žolės ritulį“. Po sunkios varžybų kovos, rungtynes visgi laimėjo kanadiečiai 10:5.

Vėliau sugrįžome į Montrealį, kur sutikome daugiau vietinių lietuvių. Paskutinę kelionės dieną turėjome progos aplankyti idomesnes miesto vietas. Pamatėme puikią Šv. Jono bažnyčią, taip pat sustojome aukštame kalne, nuo kurio galėjome matyti visą miesto centrą. Vakare kiekvienas galėjome dar kartą pabendrauti tarpusavyje ir pasižiūrėti vaizdajuosčių apie kongreso šventę.

Sunku buvo išsiskirti ne tik tiems, kurie kartu praleido dvi savaites, bet ir tiems, kurie su mumis buvo tik vieną savaitę arba vos kelias dienas. Liūdna buvo palikti naujus pažįstamus ir draugus.

Dar kartą norime padėkoti Kanados lietuvių jaunimui, kad su-ruošė XII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą su idomiais užsiėmimais. Visi lauksime tautinių šokių šventės Lietuvoje, kur tikimės susitikti, o taip pat XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, kuris numatomas ruošti Pietų Amerikoje.

Kristina Petraitytė

LOT **Lufthansa** **SAS** **air france** **KLM**

doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI | LIETUVĄ IR EUROPA

DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja?
Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti
tel. 773-585-9500

KOKIOS POŠVENTINĖS NUOTAIKOS?

Praėjo graži ir išeivijos chorinei muzikai labai svarbi šventė, kurios vyriausia meno vadovė buvotė Jūs – Rita.

Prieš šventę, labai mielai bendradarbiauote su spauda, todėl visi gerai žinojome ir rūpesčius, ir džiaugsmus, ir laukimą. Gal daugiausia atmintinas Jūsų pasitikėjimas. Paklausus „kokios abejonės“, Jūs atsakėte – kokios abejonės? Jeigu būčiau abejojęs, nebūčiau pradėjusi.

– Iš kur buvo toks pasitikėjimas?

– Kaip gali pradėti darbą, abejodamas ar pasiseks? Vien abejingumas užtikrina pralaimėjimą. Taip, kaip sporte, vieni abejoja, ar įmes sviedinį į krepšį, o kiti meta, kad įmestų. Man rodos, žmonių neapgausi. Jie mato ir jaučia, kai vadovas tiki tuo, ką daro. Jei pats vadovas abejos, kaip jis gali kitus uždegti?

– Kas dabar darosi Jūsų širdy, kokios nuotaikos, mintys?

– Kaip gera gyventi, kai, įdėjus tiek darbo, jaučiami gražūs rezultatai! Kiek galima nuveikti, kai visi dirba kartu. Kai žmogus vienas ką nors pasieki, vienas ir džiaugiesi. Gal dėl to šis džiaugsmas buvo toks ypatingas, nes džiaugėsi toks didelis būrys žmonių, kurie tiek ilgai ir nuoširdžiai dirbo bendram labui.

– Kuo esate labiausiai patenkinta?

– Kad jautėsi tikras tautos vieningumas ir artumas. Visi vienu balsu jungėsi į dainą, siūbavo, lingavo, džiaugėsi. Salėje būdama, jaučiau didelę energiją. Visi suvažiavo į šventę ir buvo pasiruošę švęsti. Tai gi džiaugiuosi, kad jie turėjo tą progą. O ką kalbėti apie jausmą, kai tą pačią dainą vienu balsu ir visa siela dainuoja ne vienas, ar du, ar trys chorai, bet tūkstantinė minia?

Labai, labai džiaugiuosi, kad mūsų jaunimas gausiai, juolab entuziastingai, dalyvavo. Buvo gražu žiūrėti, kad daina jungė juos su mūsų vyresniaisiais. Man rodos, jiems gal daugiau patiko dainuoti jungtinio choro dainas, kai jie buvo dalis didesnio paveiklo ir dar galingesnio choro. Jeigu tolimesnėje ateity norime tikėtis, kad vėl vyks dainų šventės, yra be galo svarbu įtraukti jaunimą. Jie turi kurti, jie turi vadovauti, jie turi organizuoti. Manau, mes kiekvienoje ruošos srityje jungėme jaunimą, kuris be galo nuoširdžiai jungėsi į darbą. Įgavę kiek nors patirties, reikia tikėtis, kad būsimoje šventėje jie bus dar svarbesni jos veikėjai. Iš jų nejuociomis išaugs ateities vadovai.

Labai džiaugiuosi tvirtu chorų bei jų vadovų užnugariu ir parama. Jiems lenkiu galvą ir nuoširdžiai dėkoju.

Be galo džiaugiuosi neseniai iš Lietuvos atvykusiu dalyvavimu šventėje. Kiek kartais spaudoj tenka skaityti apie „mus“ ir „juos“, jaučiau šį kartą, kad buvome tik „mes.“

Labai džiaugiuosi vizualiniais elementais, kurie, mano manymu, labai daug prisidėjo prie programos. Šios šventės didžiulė vėliava buvo fantastiška! Man buvo labai atmintinas momentas, kai vėliavą įnešė ir pakėlė virš choristų galvų. Buvo labai gerai, kad, dviejų ekranų dėka, buvo galima matyti choristų veidus, pačių mūsų mažųjų choristų nupieštus piešinėlius, kaip ir kitus vaizdus. Visų šokėjų įnašas buvo labai

Vyriausioji VIII Dainų šventės meno vadovė, muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė.

I. Tijūnėlienės nuotr.

didelis. Ir kaip noriai visi prisidėjo!

Džiaugiuosi, kad tiek daug iš Cleveland (mano namų) jungėsi į darbą ir kad jaučiau tvirtą namiškių užnugarį: prie šventės prisidėjo 4 chorai bei jų vadovai, leidinio redaktorė, programos pranešėjai, baigminio kūrinio žodžių autorė, vėliavos projektuotojai ir įvykdytojai, šv. Mišių ruošėjas, vadovams prisegtų gėlių gamintojai, net vizualinių elementų vyriausia vadovė yra mano buvusi mokinė, ir t.t.

Taip pat šių trejų ir pusės metų bėgyje teko sutikti labai daug nuostabių žmonių, kuriuos aš vadinau „real people“. Tai tokie, kurie, kai mato reikalą, eina nuoširdžiai padėti, nelaukdami, kad jų vardai bus spausdinami leidinyje, ar kad ant kaktos bus užklijuojama auksinė žvaigždė. Tai tikri idealistai, o tokių buvo iš tikrųjų labai daug!

– Kuo esate nusivylusi, – gal nebūtinai nusivylusi, gal tik norėjote, kad būtų geriau pavykę?

– Gal labiausiai slėgė laiko trūkumas. Ypač generalinėje repeticijoje. Salę buvome išnuomavę nuo 8 v.r. iki 5 v.p.p. Būtume turėję mokėti labai didelius pinigus už viršvalandžius, jei būtume salės laiku neapleidę. Be to, kiek žmogus gali dainuoti vieną dieną. Tiems, kurie dalyvavo šioje repeticijoje, reiškiau didžiulę padėką, už jų drausmingumą ir begalinę kantrybę. Jei visi nebūtų taip kooperavę, galėjo būti didelė tragedija. Iš anksto labai prašiau vadovų, kad tvarkytų savo chorų, išreikalautų drausmės, būtų kantrūs. Visi matė, kiek daug reikėjo tą dieną pereiti, būtent 39 dainas du kartus, su pastabomis ir pataisymais. Tai ne juokai! Būčiau norėjęs kiekvienam dirigentui skirti daugiau laiko šlifuoti savo dainą, išreikalauti daugiau interpretacijos, bet visi žinojo, kad repetuoti turime baigti lygiai 5 v.p.p. Dėl laiko stokos buvau priversta prašyti kai kurių dirigentų, kad antrą kartą savo dainos nederiguotų. Labai nejaukiai jaučiausi prašydama, nes tai jiems didelė skriauda. Aiškiai visi dirigen-

tai yra dirigavę chorams. Bet vargiai turi progą surepetuoti su tokia minia. O tą minią suvaldyti – tai ne tas pats, kas diriguoti savo chorui.

Tą patį jaučiau ketvirtadienio vakarą, kai dirigentai repetavo vien su orkestru. Vos, vos spėjome viską „prastumti“, o būčiau norėjęs duoti progą kiekvienam dirbti tiek, kiek reikia, kad jaustųsi patogiai.

Šią problemą turės ateities rengėjai. Kad būtų galima ją išspręsti, visi turėtų suvažiuoti dieną anksčiau ir repetuoti dvi dienas, ne vieną. Tačiau viskas susiję su pinigais. Jei choristai suvažiuotų dieną anksčiau, tuomet viešbutis ir išlaidos jiems asmeniškai daugiau kainuotų. Jei turėtume daugiau pinigų, galėtume dvi repeticijas padaryti su orkestru. Vadinasi, viskas turi savo kainą.

– Kas, Jūsų manymu, nulėmė tokią didelę visos šventės sėkmę?

– Man atrodo nėra paslaptis, kodėl šventė pasisekė. Nuo pat pradžių buvau nuomonės, kad reikia dirbti tik su tokiais, kurie nori dirbti ir kurie tiki, kad galime atgaivinti Dainų švenčių tradicijas. Pagalvojau, kad ne skaičiuose slypi sėkmė. Man buvo svarbu sudaryti chorą iš tokių, kurie nori dainuoti ir atvyks, viską išmokę. Buvau pasiruošusi dainuoti su dviem šimtais norinčių dainuoti. Turiu prisipažinti, niekad nesitikėjau 1,100!

Kai kviesdavau žmones prisijungti prie mūsų komandos, jiems vis sakydavau, kad nesistengsiu jų „prikalbinti“. Jie turėjo norėti dirbti šį darbą, nes jis buvo per daug sunkus. Kai viskas gerai sekasi, tada lengva dirbti. Bet kai pasidaro sunku, ar kai atsiranda nesklandumų, nuomonių skirtumų, jei žmogus nesi tvirtai nusistatęs, kodėl tą darbą dirbti, žmogus per dažnai neišsilaiko. Su kiekvienu žmogumi, kuris

prisijungdavo prie mūsų komandos, jaučiau, kad jis buvo užkrėstas kažkokiu entuziazmu ir noru padėti. Skirtingais momentais vienas ar kitas mūsų narys buvo pavargęs, kuomet kiti nariai jį palaikydavo ir duodavo stiprybės eiti pirmyn. Dirbome kartu, vieningai.

– Kokia ateitį matote švenčių tradicijos tęstinumui? Ka reikia daryti, kad choristų skaičius nemažėtų, o tuo pačiu trigubėtų ir klausytojų gretos?

– Atsakymas be galo paprastas. Salėje buvo galima jausti kažkokią dvasią, gyvybę, lyg per vienijančią dainą būtume kartu suliepsnoję. Kiekvienas žmogus, kuris tai išgyveno turi atsakomybę savo liepsnele uždegti dar bent vieną asmenį, supažindinti jį su lietuviška daina, prikalbinti jį stoti į mūsų chorų gretas, finansiškai remti choras, kurti kūrinius, skatinti geru žodžiu. Vadinasi, yra šimtai būdų kiekvienam pagal savo talentus ir išgales prisidėti prie šios mūsų tautai be galo svarbios tradicijos išlaikymo. Tai visos tautos atsakomybė. Nėra ribų galimybėm. Reikia tik tikėti, norėti ir daug dirbti.

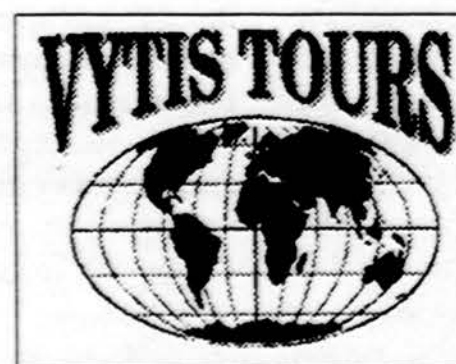
– Yra žinoma, kad Lietuvoje viena po kitos šventės organizuoja tas pats meno vadovas, pateikęs geriausią scenarijų, ar nebuvote pagalvojusi apsiimti ir kitos šventės vadovavimo, juk ir patirtis, ir įdėtas milžiniškas darbas šiuo atveju būtų labai sumažinęs visą krūvį, o visi chorvedžiai liko begalo patenkinti tokiu Jūsų profesionaliu vadovavimu.

– Būčiau galėjęs ir kitą šventę ruošti. Tikrai įgavau daug patirties, sąrašai yra sudaryti, ir turiu idėjų, ką kitaip daryčiau. Man šis darbas patiko. Buvau apsupta gerų žmonių, su kuriais buvo miela bendradarbiauti.

Nukelta į 11 psl.

VILNIUS 2006

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai. PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS

Fax. 718-423-3979

E-mail: vyttours@earthlink.net

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliienė tel/fax 708-923-0280

E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717

Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

Atkelta iš 10 psl.

Bet esu tos nuomonės, kad tautos reikalai nesisuka aplink vieną asmenį. Atvirkščiai, jei tik vienas asmuo sugeba ką nors įvykdyti, ta organizacija-komanda yra bėdoj. Man rodos, yra labai svarbu keisti vadovus – kiekvienas asmuo atneša ką nors naujo ir įdomaus. Taip pat svarbu keisti vietas, kur vyksta šventės. Choristai nuvažiuos ten, kur vyks šventė. Bet ne ką mažiau svarbūs yra žiūrovai. Didžiausia dalimi salę užpildo vietiniai. Ruošdami šventę įvairiose vietovėse, duodame jos žmonėms progą pasireikšti. O padėti, tai tikrai padėsiu.

- Ko norite palinkėti ateinančios šventės organizatoriams?

- Kiekviena vietovė turi savo reikalavimus. Kiekvienas žmogus/vadovas yra skirtingas. Kas tiko vienam vadovui ar vietai, nebūtinai tinka kitam. Todėl linkiu nedaryti dalykų, kaip mes juos darėme, bet klausyti, ką jų širdis diktuoja. Jei tai, kas šioje šventėje pasisekė tinka ir jiems, kviečiu kartoti. Jei kas netinka ar, jų manymu, nepasisekė, kviečiu tobulinti! Eikime pirmyn, kirkime aukštyn visų džiaugsmui! Svarbiausia, kad darbas būtų lengvesnis, žinokite, kodėl dirbate. Tai tikrai jus palaikys sunkesniais momentais.

- Ką Jūs pati veiksite, kai dabar atsirado tiek daug laiko?

- Norėčiau žodį pasakyti apie savo vyrą. Jis tikrai man labai padėjo, einant meno vadovės pareigas. Negaliu pasakyti, kiek kartų jis viską turėjo mesti ir man padėjo. Išvardinti visų kitų darbų nebandyčiau. Jis dirbo tyliai, padėdamas kai tik man pagalbos reikėjo. O tos pagalbos reikėjo daug. Mūsų vaikai, Kristina ir Saulius, taip pat man labai daug padėjo, labai skirtingais būdais. Be jų visų pagalbos kažin ar būčiau išsilaikiusi.

Kalbant apie šeimos narius, norėčiau išreikšti padėką visiems organizatorių, vadovų, choristų šeimos nariams. Kiekvienas žmogus, bet kaip prisidėjęs prie šios šventės, patyrė sunkumų. Besiruošiant šventei, jie buvo nuolat atitraukti nuo šeimos. Šeima dažnai už juos turėjo daug ką atlikti. Jiems didelis Ačiū už jų supratimą ir tylią, bet labai svarbią, paramą.

Tarp kitko, kur sakei, ieškoti laiko? Jei jo atsiranda (dar nebuvo po šventės), tikrai rasiu kuo užpildyti, nes idėjų ir norų turiu daug. O kartais reikia tyliai pabūti, kad išgirstum, ką širdis kalba. Labai norėčiau patirti tokią tylą... Ir tada gal pasivaikščioti jūros pakrante ir pajusti, kaip bangos glosto kojas, bet neilgai, nes yra daug naujų darbų.

VIII Dainų šventės meno vadovė muz. Ritą Klierienę, programai pasibaigus sveikina (iš kairės) seselė Salvator, ses. Margaret (ji dėstė pradžios mokykloje Cleveland, OH), su džiaugsmingu šypsniu sveikinimus priimanti muz. Rita ir Lietuvos Respublikos garbės konsulė Cleveland, OH Rita Bublienė.

Nežinau, ar pastebėjote, bet aš tyčia žmonių nevadinu. Už kiekvieną, kurį išvardinau, yra 20, kurie negauna jiems tinkamo kredito. Visų nebeįmanoma suminėti. Atsakius šiuos klausimus, manau, atsiminsiu daug ką, ką būčiau norėjęs paminėti, bet užmiršau. Manau, kiekvienam didžiausias atpildas yra tai, kai tiek daug žmonių galėjo džiaugtis jų įnašu. Tai turi labiau-

siaį glostyti kiekvieno širdį.

- Ačiū už nuoširdų pokalbį, kuriame buvo atsakyti visi su šventės menine dalimi susiję klausimai. Linkiu kūrybinių įkvėpimų, naujų projektų ir sumanymų sėkmingo įgyvendinimo.

Kalbėjosi
Nijolė Benotienė

Marina City „kukurūzai“ vertingi ir architektūriškai, ir kultūriškai

Tragiškai sugriuvus New York dangoraižiams dvyniams, JAV vėl atsigrįžo į Čikagos architektūrą, visų pirma, Sears Tower, kuris, kaip žinia, šiuo metu yra aukščiausias pastatas JAV, bei Hancock, kurio viršutiniame aukšte įsikūrusio restorano siūlomus vaizdus vargiai gali nurungti bet kurio kito Amerikos miesto daugiaaukščiai.

Tačiau ne kiekvienas čikagiškis, ypač neseniai atvykęs miesto gyventojas, žino, kad Čikagoje taip pat yra ir vienas garsiausių pasaulyje gyvenamųjų namų kompleksų (nors neabejotinai yra pro jį praėję ar net stebėjęsi keistomis pastatų architektūrinėmis formomis, primenančiomis kukurūzų burbuoles). Tai ne kas kita, kaip iškart už miesto centro „kilpos“ (the Loop) stūksantys čikagietiški dvyniai – Marina City bokštai. Šie statiniai garsūs ir svarbūs ne tik įmantriu savo dizainu. Identiški bokštai turi savitą architektūrinę, socialinę, bei kultūrinę vertę.

Marina City bokštai užima ištisą miesto kvartalą – šiame kvartale tėra vienas adresas – 300 N. State Street. Kaip jau minėta, abu bokštai yra visiškai architektūriškai identiški, abu sudaro 61 aukštą. Marina City kompleksas pastatytas ant nebenaudojamų traukinio bėgių bei apleistos prieplaukos. Visa tai sumanė architektas Bertrand Goldber. Tuo metu lygiu pasaulyje neturėjęs projektas buvo pastatytas per palyginti trumpą laiką – statybos vyko nuo 1959 iki 1964 m.

Pastatyti šį architektūros šedevrą kainavo 36 mln. dolerių. Didžiąją dalį pinigų suteikė pastatų priežiūros bei liftų kompanijų sąjunga, tikėdamasi, kad plačiai išreklamuotų naujovišką dizaino pastatų atsiradimas padės sulaukyti vidurinęją klasę, kuri tuo metu sparčiai bėgo iš palyginti nesaugaus ir bran-

gaus miesto centro.

Tuo metu, kai bokštai buvo užbaigti, jie buvo aukščiausi pasaulyje gyvenamosios paskirties pastatai. Marina City idėja išpopuliarino naujo išplanavimo bei paskirties statinių idėjas, kuriomis iki šiol naudojasi visi didieji pasaulio miestai. Bokštuose esama ne tik butų, bet ir įvairiausių parduotuvių, paslaugų centrų, šiuo metu čia įsikūręs „Chase“ bankas, „Crunch“ sporto klubas ir kt. Tame pačiame komplekse prisiglaudęs ir vienas garsiausių Čikagoje muzikos klubų – „House of Blues“. Toks „miesto mieste“ modelis tapo sektinu pavyzdžiu ne tik Čikagoje, bet ir visoje Amerikoje.

Marina City bokštai yra originaliai išplanuoti. Nuo pirmo iki dvidešimto aukšto tęsiasi atviri automobilių garažai. Nuo dvidešimt pirmo iki šešiasdešimto aukšto išsidėstę butai. Paskutiniame, šešiasdešimto pirmajame aukšte įsikūrusi atvira stebėjimo aikštelė, iš kurios atsiveria vienas nuostabiausių miesto vaizdų į Čikagos upę, Michigan ežerą, Sears Tower ir vakarinius priemiesčius.

Giedrą dieną netgi iš žemesniuose aukštuose įsikūrusių butų balkonų matomumas siekia iki 20 mylių – puikiai matosi apšviestas Wrigley Field stadionas, Evanston, IL, ir prie greitkelio I-294 įsikūrusių biurų pastatai. Deja, pastaraisiais metais prasidėjusios statybos gretimai esamoje Kinzie gatvėje (čia planuojama statyti vidutinio aukščio dangoraižį, kuriame įsikurs viešbutis bei keletą gyvenamųjų butų pastatų) artimiausiu metu užstos didžiąją dalį iš Marina City į vakarus atsiveriančio vaizdo.

Ir dar viena Marina City bokštų idomybė. Tai bene vieninteliai pastatai Čikagoje, kuriuose iš esmės nėra stačių kampų. Visi koridoriai ratu sukasi apie pastato ašį, kurioje

įrengti vieni greičiausių mieste liftų – nuo pirmo iki paskutinio aukšto pakilti užtrunka apie 35 sekundes. Puslankiais išdėstyti ir visi kambariai, vonios bei virtuvės. Tokio išplanavimo dėka visi bokštuose įsikūrę butai turi pusiau atvirus balkonus su nuo grindų iki lubų besitęsiančiais langais.

1977 m. visi nuomojami butai

Marina City buvo paversti privačiomis gyvenamosiomis patalpomis (condominium). Tačiau šiuo metu ir vėl atsiranda norinčių šiuos butus išnuomoti. Tad jei ši vieta nėra per brangi jūsų kišenei ir traukia gyvenimas judriame Čikagos miesto centre – galbūt Marina City bus kaip tik jums.

Monika Bončkutė

NEKILNOJAMASIS TURAS

Drake Did It Again!

Equal Housing Opportunity
5 S. Prospect, Clarendon Hills, Illinois 60514

Reda Blekys
Office: 630-325-2800
Mobile: 630-745-7593
Fax: 630-325-7010

Profesionalus asmeninis patarimas. Patirtis mieste ir priemiestuose. Nemokamas nekilnojamojo turto įkainavimas. Prieš parduodant ar perkant, kreipkitės į Drake Realitor

Century 21 Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiestuose.

COLDWELL BANKER VIDA M. SAKEVICIUS

Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas
708-889-2148

PASKOLOS

Mindaugas
651-343-0286 Cell
mindaugas.m.bubliauskas@wellsfargo.com
www.wfham.com/westtpaulbranchmn

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestuose
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Audrius Mikulis
1st Choice Real Property
Tel.: 630-205-9262
E-mail: amikulis@usa.com

Įvairus nekilnojamas turtas:

- Nemokamas įkainavimas
- Nemokama rinkos analizė
- Pirkimas
- Pardavimas
- Surandame optimaliausią finansavimą

...ĮVAIRŲ...

VALGYKITE NATŪRALŲ MEDŲ - GYVENSITE 100 METŲ
Mano bitelių surinktas medus iš Illinois pievų ir miškelių yra skanus ir turi daug gydomųjų savybių. Jo galima gauti PL centre gegužinių metų. K. Laukaitis
Tel. 630-323-5326

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

A&S Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prkyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą FREE ESTIMATE
7 dienos per savaitę **773-778-4007**
773-531-1833

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Darbai reikalingi dažytojai, su darbo patirtimi ir žmogus, mokantis įvairius darbus. Būtina turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.

STATYBINEI KORPORACIJAI, nuostabioje Hilton Head saloje (Pietų Karolina), reikalingi darbuotojai dirbti statybose. Mes garantuojame darbą visus metus, gerą atlyginimą, atostogų ir ligos apmokėjimą, lietuvišką kolektyvą bei vežiojimą į darbo vietą.
Tel: (843) 298-0826

Čia vieta Jūsų reklamai!

...ĮVAIRŲ...

* **Parduodu** automobilį Acura Integra 1994 m. Mechaninė greičių dėžė. Kaina \$ 500. Tel. 708-539-3660.

* **60 m. moteris**, gali išleisti atostogų arba ieško darbo lietuvių šeimoje. Buitinė anglų kalba, rekomendacijos, patirtis, nevairuoja. Tel. 630-553-0980 arba 630-212-9098.

PARDUODA

Skubiai, be tarpininko, parduodamas 2 aukštų, 212 km² namas, su 12 arų žemės sklypu prestižiniame Žvėryne, Vilniuje. 7 kamb., 2 virtuvės, 2 vonios, didelis pusrūsis. Namas kraštinis, ribojasi su miško draustiniu. Kaina 1,5 milijono dolerių.
Tel. Vilniuje **011-370-698-727-48**; arba **630-670-8336**; **replies@takas.lt**

...ĮVAIRŲ...

* **Moteris** gali prižiūrėti pagyvenusius žmones, mėgsta gaminti valgyti, anglų kalba buitine, geros rekomendacijos.
Tel. 773-512-6875.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Suteikiama privati psichoterapinė pagalba Niujorke. Konsultuoja depresijos, imigracijos, šeimos, karjeros ir kitais klausimais. Teiraukitės tel. **1-917-517-9296** arba el. paštu: **onapr@yahoo.com**

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto - laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikabinsite lietuviškai.
3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Always With Flowers

Nauja paslauga — atributikos nuoma pokyliams

- Gėlės visoms progoms, gėlės į Lietuvą
- Egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- Bažnyčių ir pokylių salių dekoravimas

1120 S. State St., Lemont, IL, tel. 630-257-0339
8015 W. 79 St., Justice, IL, tel. 708-594-6604

Pristatome Čikagoje, jos apylinkėse, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje.
www.alwayswithflowers.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje
- Aplankykite mūsų svetainę — **www.racinebakery.com**

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

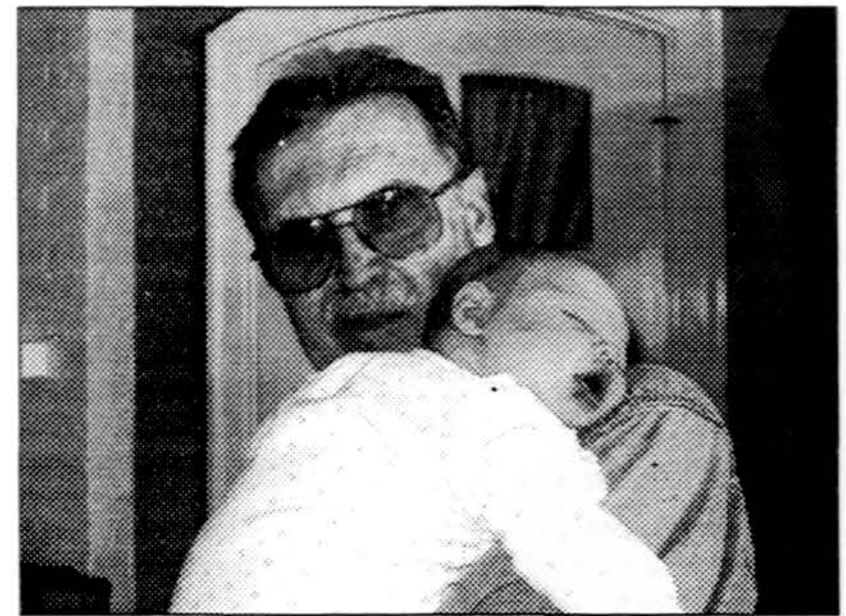
MŪSŲ ŠEIMOSE

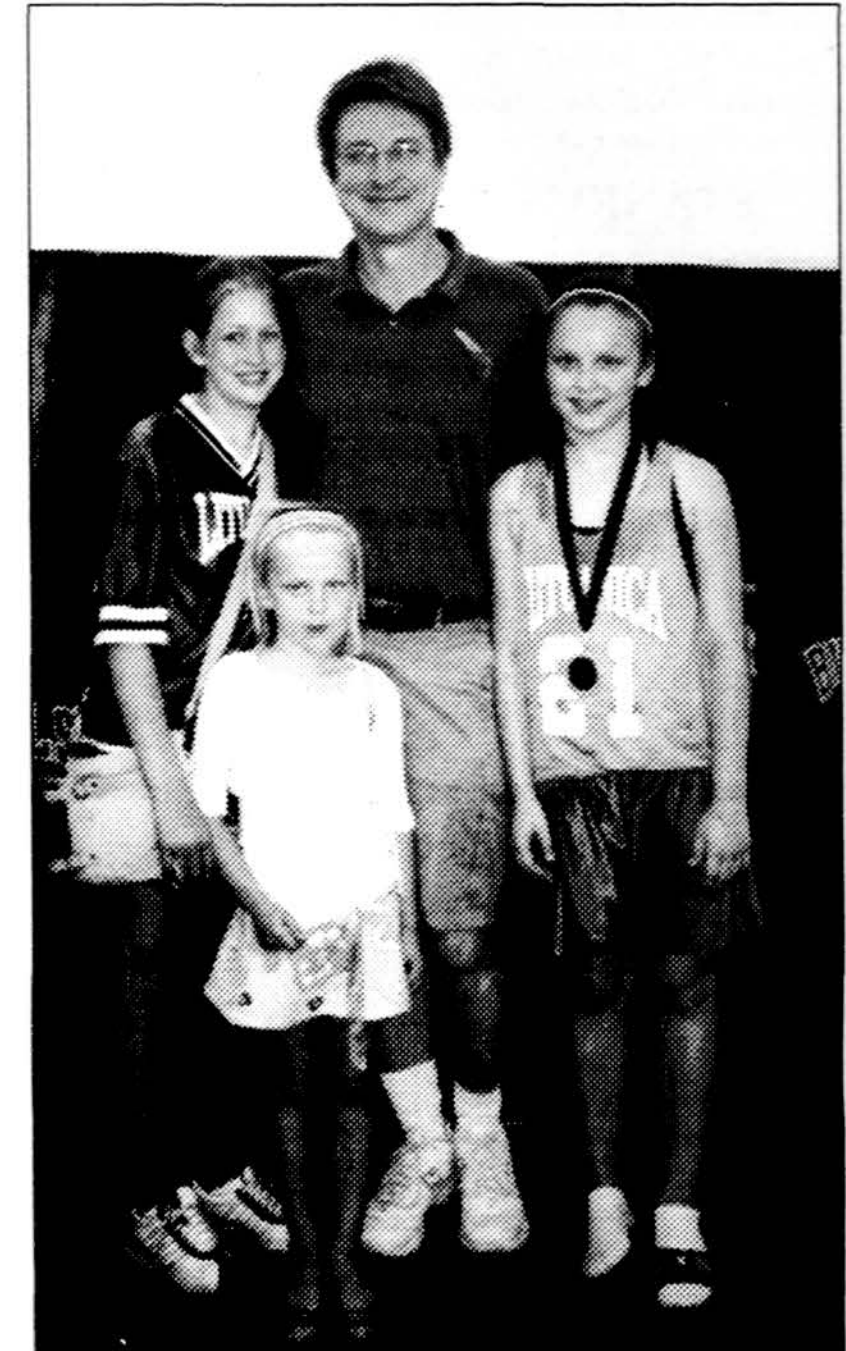
Rita Giedraitienė su Sūnumi Andriumi (Detroit, MI) Buvo ne tik VIII dainų šventės svečiai, bet ir veiklūs dalyviai.

Pianino mokytoja muz. Alma Preisaitienė (Lemont, IL) su vyru Raimundu ir sūnumis Martynu bei Jonu po jos mokinių metinio rečitalio.

Dr. Donatas Tijūnėlis su vaikičiu, dukros Nidos sūneliu Danieliumi.

Rimas Siliūnas su savo dukrytėmis Andryte, Lina ir Lia — visi jie yra labai ištikimi krepšinio sirgaliai.

Raimundas Sidaugas su žmona Audrone, dukrytėmis Simona ir Vėjūnė bei uošve Meilute Bitiniene Pasaulio centro naujojoje sporto salėje.

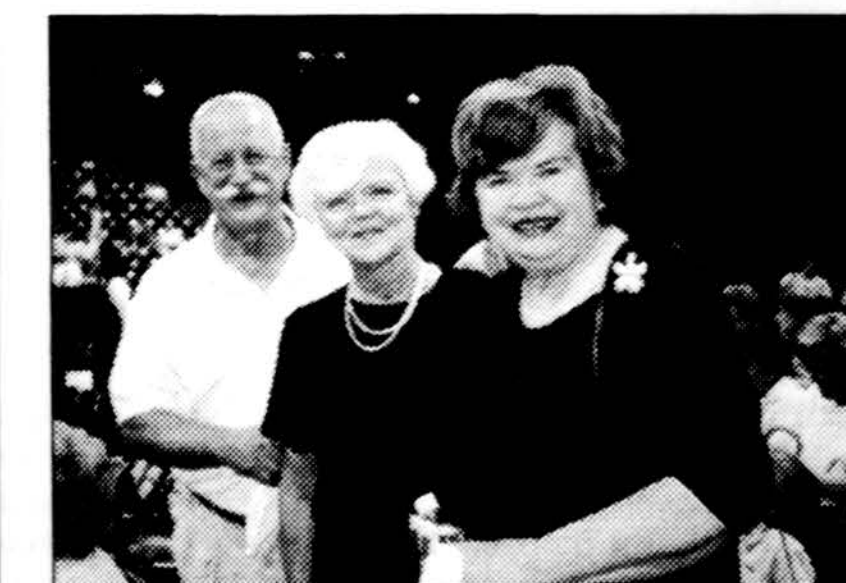

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ pirmininkė Indrė Tijūnėlienė ir Verslo tarybos prie LR konsulato Čikagoje narys inž. dr. Donatas Tijūnėlis gali vertai pasididžiuoti dideliu būriu anūkų — dukrų Dainos, Rasos, Nidos ir sūnaus Aro vaikais — jų vardai: Sofija T. Maja V., Danielius V., Erikas M., Audra S., Daiva S. Elena M., Alex S T., Paulius S., Aleksas S., Matas M.

Nidos Verachtert nuotrauka.

Gera VIII dainų šventėje š.m. liepos 2 d. buvo mažutėliui Gėčiui Neverauskui mylinčiam mamytės Adrijos (Birutytės) ir dėdienės Lidijos (Stroputės) Polikaitienės glėbyje.

VIII Lietuvių dainų šventėje Čikagoje (liepos 2 d.) susitikę (iš kairės): Gediminas ir Sigita Damašiai, Elena Skališienė.

Nuotraukos Indrės Tijūnėlienės

Paskutinis sudiev — atsisveikinimas su a.a. Stasiu Baru

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Atsisveikinimai su amžinybės iškeliavusiais yra sunkūs. Tai lyg ištartas paskutinis „sudiev“. Toks paskutinis „sudiev“ Stasiui Barui buvo ištartas liepos 14 d. 6:30 val. vakare, Petkaus Lemonto laidojimo namuose, dalyvaujant labai daug susirinkusiųjų.

Kun. Algirdui Paliokui, SJ, atkalbėjus maldas ir visiems pasimeldus „Tėve mūsų“ bei sugiedojus „Marija, Marija“, buvo pradėtas atsisveikinimas, kurį lietuviškai vedė dr. Antanas Razma, o Alė Razmienė — angliškai.

„Amžinybės išėjo didžioji asmenybė, Stasys Baras, — pradėdamas atsisveikinimą sakė dr. A. Razma, — Šventajame rašte skaitome, kad iš tų, kuriems suteikta daug talentų, bus daug reikalaujama. A.a. Stasys buvo apdovanotas daugybe talentų ir jis juos išpildė su kaupu... „Jis — didysis Lietuvių fondo vadovas, kurio deka Fondo kapitalas pasipildė keliais milijonais dolerių. Jis draugiškas, šiltas, nuoširdus kiekvienam. Jis optimistas, su vizija į ateitį. Nors ligų iškankintas, bet iki mirties nepasidavė liūdesiui. Giliai tikintis, šeimos mylimas vyras, tėvas, bočius dabar ilsisi Viešpaties karalystėje“. Alė Razmienė kalbėjo apie a.a. Stasį Barą angliškai, apibūdindama jį kaip unikalų, neeilinį asmenį ir nuostabų mielą draugą. Ji pateikė trumpą jo gyvenimo apybraižą.

Stasys Baras gimė prieš 86 metus išsilavinusioje, pasiturinčioje šeimoje Lietuvoje. Dar gimnazijoje būdamas pradėjo mokytis dainavimo. Antrasis pasaulinis karas privertė pasitraukti iš Lietuvos. Keletą metų gyveno pabėgėlių stovykloje Vokietijoje, kur jis koncertavo net 200 kartų. Atvykęs 1949 m. į JAV, dirbo kaip paprastas darbininkas, kad išlaikytų šeimą. 1956 m. vienerius metus studijavo Italijoje. Grįžęs tęsė dainavimo studijas ir 1958 m. „Chicago Tribune“ muzikos festivalyje buvo išrinktas geriausiu vokalistu. Įsijungė į Lietuvių operą, kurioje kaip pirmaujantis tenoras dainavo 22 metus. Koncertavo įvairiuose kraštuose Europoje, Kanadoje, P. Amerikoje ir Australijoje. 1958 m. pradėjo dirbti „Standard Federal Savings and Loan Association“ kaip namų įkainotojas ir po 28 m. išėjo į pensiją jau kaip vyresnysis viceprezidentas ir Tarybos narys.

Stasiui Barui buvo brangus lietuviškasis paveldas, lietuviybės išlaikymo reikalams jis praleisdavo nesuskaičiuojamas valandas. Ilgametis Lietuvių fondo tarybos narys, keletą kadencijų ėjęs Tarybos ir valdybos pirmininko pareigas bei buvęs įvairių Lietuvių fondo komitetų nariu ar pirmininku. Jo pastangų dėka, Lietuvių fondo kapitalas išaugo keliais milijonais dolerių. 1991 m. Stasys Baras buvo Lietuvių muzikos festivalio pirmininkas. Festivalis tęsėsi 2 savaites, buvo surengta 15 kultūrinių renginių. 1997 m. Stasys Baras buvo lešų telkimo komiteto pirmininkas, remiant Valdo Adamkaus rinkimus į Lietuvos prezidentus. Stasys Baras buvo apdovanotas Lietuvos Respublikos Gedimino ordinu; Lietuvos muzikos

akademija jam buvo suteikusi daktaro laipsnį; pagerbtas „Ellis Island Medal of Honor“; Illinois valstijos Lietuvių Respublikonų lygos ir Balzeko lietuvių kultūros muziejaus išrinktas „Metų žmogumi“. Taip pat yra gavęs ir daug kitų apdovanojimų.

Baigdama Alė Razmienė perskaitė eiles, kurias prieš keletą metų jai į LF raštinę buvo atnešęs Stasys Baras, prašydamas perskaityti jas jo laidotuviuose, nors apie jas tada dar nebuvo nė minties:

*„Neverk prie mano kapo, nes
manęs tenai nėra.
Neilsiuos aš po rytmečio rasa.*

*Aš esu vėjas siaučiantis miškais
Aš esu žerinciais sniego
spinduliais*

*Esu aš saulė ant prinokusių javų
Esu aš lietaus lašas ant rudens
pilvų laukų.*

*Kai atsibusi ryto tylumoj
Rasi mane paukščių rate
aukštumoj*

*Plasnojančių padangės pakrastyj.
Aš esu žvaigždės spindinčios
naktyj.*

*Neverk prie mano kapo, ten
manęs nėra
Esu visur — gyvybė amžina“.*

Po to dr. A. Razma kvietė atsisveikintojus tarti savo žodį. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius atsisveikino savo vardu ir perskaitė LR prezidento Valdo Adamkaus užuojautą St. Baro šeimai.

Vytautas Radzius, keletą dešimtmečių buvęs Lietuvių operos pirmininku, savo žodyje iškėlė Stasio Baro svarbą operos veikloje. Stasys Baras — dramatinis tenoras, yra atlikęs pagrindinius vaidmenis 44-riuose Lietuvių operos spektakliuose. Apie Stasį Barą „Chicago Daily News“ muzikos kritikas, vertindamas Beethoveno „Fidelio“ pastatymą, rašė: „Fenomenalus Florestano paveikslas, šį savaitgalį sukurtas tenoro Stasio Baro, pakėlė Lietuvių operos „Fidelio“ pastatymo lygį, kurio galėtų pavydėti bet kuris pirmaeilis operos teatras. Aš sunkiai prisimenu, — rašė jis, — ar per tiek metų kada nors esu girdėjęs tokio lygio herojinį tenorą“.

Lietuvių operos solistų vardu nuoširdžiai atsisveikino sol. Jonas Vaznelis. Lietuvių fondo vardu atsisveikino Lietuvių fondo tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas (lietuviškai) ir valdybos pirmininkė Sigita Balzekienė (angliškai).

Vytauto Kamanto atsisveikinimo žodis: „Lietuvių fondo narių šeima neteko brangaus bendradarbio Stasio Baro, didelio ir nuoširdaus Lietuvių fondo nario, LF direktorių tarybos Emeritus nario, LF Garbės komiteto nario, visų mūsų artimo, darbštaus, draugiško, visų gerbiamo, mandagaus, pareigingo, pasi-aukojančio dirbančio, protingo ir teisingo žmogaus.“

Stasys Baras nuo 1974 metų kaip LF direktorius daug dirbo, vadovavo, telkė lešas ir visaip rūpinosi Lietuvių fondo augimu, finansine gerove ir ateitimi, kad būtų išlaikyta lietuviybė išeivijoje ir Lietuvoje, kad būtų remiamas lietuviškas švietimas ir kultūra, lietuvių muzika, kad būtų padedama jau-

Stasys Baras

nimui siekti aukštojo mokslo. Jis su žmona Elena prieš dešimtį metų įsteigė Lietuvių fonde specialų Stasio ir Elenos Barų stipendijų fondą Lietuvos muzikos akademijai remti.

Stasys Baras buvo išrinktas į LF direktorių tarybą prieš daugiau kaip 30 metų, po to perrinktas 10 kartų. Jis buvo LF direktorių tarybos pirmininku šešias kadencijas (1982—1985 ir 1988—1991 metais) ir LF valdybos pirmininku keturias kadencijas (1993—1995 ir 2002 metais). Kaip LF direktorius, pirmininkas ir vadovas jis suorganizavo ir įvedė daug naujų dalykų LF administracijoje, finansų tvarkyme, darbuose ir veikloje.

A.a. Stasio Baro bendradarbiai Lietuvių fonde ir lietuviškame gyvenime giliai užjaučia Jo žmoną Eleną; dukras Ritą Kisieliene, Dainą Aukštuoliene su vyru Gintaru; anūkus Gilių Kisielių su žmona Kristina, Tadą Kisielių su žmona Laura ir anūką Aleksą Kisielių, anūkus Nyką ir Audrių Aukštuolius; proanūkius Tomą ir Feliksą Kisielius; a.a. Stasio seserį Sofiją Pacevičienę su šeima Kanadoje bei kitus gimines ir artimuosius Lietuvoje ir kitose šalyse. Liūdime kartu su šeima ir su Jumis visais, čia šiandien susirinkusiais, maloniai ir gražiai prisimindami prasmingą, išpūdingą ir gražų Stasio gyvenimą, jo darbus ir laimėjimus.

Meldžiame Viešpaties amžinos ramybės ir globos mylimam a.a. Stasiui, įsijungusiam į Dangiškąjį Angelų chorą su Jo gražiu balsu ir jo amžinais talentais. Tegul Jis ilsisi ramybėje ir mūsų atmintyse“.

Po to Sigita Balzekienė, LF valdybos pirm., angliškai kalbėjo apie S. Barą, kaip išskirtinę asmenybę ir ilgametį nepamainomą vadovą ir darbuotoją.

Prezidento Valdo Adamkaus rin-

kimų komiteto vardu atsisveikino pirmininkas Vytautas Germanas.

Algirdas Ostis anglų kalba atsisveikino draugų ir kaimynų vardu. Į savo žodį įpyne ir asmeninių prisiminimų, ir humoro, pristatydamas Stasį Barą kaip geros nuotaikos, nuoširdų draugą, mėgusį bendrauti su žmonėmis. Stasio Baro vaikaitis Gilius Kisieličius atsisveikino šeimos vardu (angliškai). Jis nuoširdžiai kalbėjo apie bočių, kuris jo gyvenime paliko neišdildomus prisiminimus — nuo vaikystės iki suaugusiojo dienų. Bočius mylėjo savo vaikaičius ir visada rasdavo laiko praleisti su jais, mokydamas juos žvejoti, ar kalbėdamas su jais. Bočius būdavo visada kantrus, geros nuotaikos, supratingas. Gilius Kisieličius pabrėžė, kad bočius jį priėmė tokį, koks jis buvo — su meile ir supratimu, ir tai padėjo jam augant ir bręstant bei dabar — savame gyvenimo kelyje. Baigiant atsisveikinimus, dr. A. Razma pareiškė savo šeimos vardu gilią užuojautą Stasio Baro žmonai Elenai ir dukterims — Ritai Kisielienei ir Dainai Aukštuolienei su šeimomis bei seseriai Sofijai Pacevičienei su šeima, giminėms ir draugams Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje ir kitur.

Pabaigai pakvietė visus sugiedoti Lietuvos himną ir priminė, kad gedulingos šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, liepos 15 d., Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje 10 val. ryte, iš kur a.a. Stasys Baras bus palydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Su a.a. Stasiu Baru atsisveikinti buvo atvykę labai daug žmonių — giminių, artimųjų, draugų, bendradarbių, pažįstamų ir jo gerbėjų lietuvių bei amerikiečių.

Karstas, pro kurį prieš ir po atsisveikinimo nepertraukiamai ėjo žmonės, tardami paskutinį „sudiev“ Stasiui Barui ir reikšdami užuojautą jo šeimos nariams, buvo apsuptas daugybės gėlių. Buvo gražus Stasio Baro gyvenimo nuotraukų montažas ir Atminimų knyga, į kurią lankytojai galėjo įrašyti savo mintis. Buvo ir didelė knyga su straipsniais iš įvairios spaudos apie jo koncertus, dainuotas operas. Šioje knygoje apsilankiusieji galėjo pamatyti ir perskaityti Stasio Baro, kaip solisto ir Lietuvos vardo garsintojo, nueito milžiniško kelio aprašymus.

Apie a.a. Stasį Barą yra parašyta ne tik daug straipsnių, bet išleistos ir dvi knygos: A. Armino „Stasys Baras-Baranauskas“ ir O. Narbutienės „Stasys Baras“.

Stasys Baras buvo Dievo apdovanotas daugeliu dovanų, kuriomis jis geraširdiškai dalinosi su visais. Tegul būna Tau gera, gerbiamas ir mielas Stasy Barai, Viešpaties so-
duose!

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;

„DRAUGAS“: išeivijos ir Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

www.draugas.org

A†A Dr. EUGENE GEDGAUDAS

Mirė 2006 m. liepos 25 dieną.

Gimė 1924 m. spalio 7 d., Lietuvoje.

Nuliūdę liko: žmona Vilhelmina, dukterys Kristina su vyru Erick, Nora ir Sandra su vyru Edward.

Velionis bus pašarvotas antradienį, rugpjūčio 1 d., 11 val. ryto Basilica of St. Mary. Laidotuvių Mišios atnašaujamos 12 val. p.p.

A.a. Eugene bus palydėtas į Lakewood Cemetery, Minneapolis, Minnesota.

Nuliūdę artimieji
Inf. tel. 612-861-6088

Gedgaudas, Eugene, M. D. Professor and Chairman Emeritus University of Minnesota Department of Radiology, F.A.C.R., F.R.S.M. (UK), F.R.C.P.(C), Kauno Medicinos universiteto Garbės daktaras.

Gimė 1924 m. Skuode.

Dr. E. Gedgaudas pradėjo studijuoti mediciną Vilniaus universitete. 1944 m. jis pasitraukė į Vakarų. Studijas tęsė Tuebingen universitete ir baigė 1948 m. Muenchen universitetą. 1949 m. dr. E. Gedgaudas išvyko į Kanadą, kur susituokė su Kauno valstybinio teatro baleto soliste Vilhelmina Radzevičiute. Dvejus metus dirbo Manitoba Cancer Research Institute. Atlikęs „internship“ ir diagnostinės rentgenologijos rezidentūrą St. Boniface Hospital, Winnipeg, Manitoba, 1956 ir 1957 m. specializavosi širdies ir kraujotakos ligų rentgenologijoje University of Minnesota pas dr. Leo Rigler ir dr. Richard Lester. Tuo patiu laiku su dr. E. Gedgaudu studijavo dr. Christiaan Bernard ir daugelis vėliau aukštai iškilusių širdies ligų gydytojų ir chirurgų. Minnesota universitetas buvo pirmasis pasaulyje atviros širdies chirurgijos centras.

Nuo 1957 m. dr. E. Gedgaudas buvo Manitoba universiteto narys, St. Boniface ligoninės širdies ligų grupės vadovas ir Misericordia ligoninės rentgenologijos direktorius. 1963 m. buvo

pakviestas grįžti į Minnesota universitetą kaip Assistant Professor. Vėliau pakeltas į Associate ir po to — Professor. 1969 m. buvo išrinktas Rentgenologijos ir Branduolinės medicinos skyriaus viršininku. Jo skyriuje studijavo 65 rezidentai ir jis vadovavo daugiau nei 130 medicinos daktarų, atliekančių akademinį darbą Minnesota universiteto medicinos mokykloje.

Dr. E. Gedgaudas buvo išrinktas Minnesota universiteto senatoriumi (1972 m.). Nuo 1972 iki 1983 m. išrinktas vadovauti visų medicinos skyrių direktorių vadovu — Chief of Chiefs. 1989 m. buvo išrinktas į universiteto Trustee Society.

Populiarus lektorius, ypač širdies ir kraujotakos ligų rentgenologijoje, dr. E. Gedgaudas buvo dažnai kviečiamas skaityti paskaitas Amerikos universitetuose, Europoje, Azijoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje, Kinijoje ir Japonijoje. Jo bibliografija susideda iš daugiau nei 50 mokslinių straipsnių, 3 knygų (kaip bendraautorius), ypač populiari knyga „Cardiovascular Radiology“.

Dr. E. Gedgaudo kolegos ir Minnesota universitetas sudėjo vieną milijoną dolerių įsteigti Vilhelmina ir Eugene Gedgaudas Rentgenologijos katedrą. Katedroje jau sukaupta daugiau nei du milijonai dolerių, kurie Rentgenologijos skyriaus yra naudojami moksliniams tyrimams bei specialistų ruošimui paremti. Universiteto ligoninėje atidarytas Eugene Gedgaudas Mokslo centras ir biblioteka.

Dr. E. Gedgaudas 1975 m. buvo išrinktas Minnesota Radiological Society prezidentu ir 1986 m. jam suteiktas šios draugijos President's Award ir Aukso medalis. Dr. E. Gedgaudas buvo labai aktyvus American Rentgen Ray Society, kur 8 metus vadovavo mokslo tobulinimosi kursams, 1985 m. išrinktas prezidentu, o 1991 m. apdovanotas Aukso medaliu. American College of Radiology dr. E. Gedgaudui suteikė Emeritus Fellow of American College of Radiology laipsnį. Jis taip pat yra Honorary Fellow of Royal Society of Medicine (UK) ir Hungarian Radiological Society, Fellow — Royal College of Physician (Canada). Garbės narys Rocky Mountain Radiological Society, Hong Kong Society of Diagnostic Radiologists ir Singapore Academy of Medicine.

2002 m. Naples, FL, Minnesota Medical Foundation prezidentas ir Medicinos fakulteto dekanas įteikė dr. E. ir V. Gedgaudams Endowed Scholar medalį.

Dr. E. Gedgaudas visad primena, kad savo darbų nebūtų galėjęs atlikti be savo žmonos Vilhelminos, kuri augino šeimą ir buvo jo pagalbininkė bei palydovė jo turtingo gyvenimo kelyje.

Milda Budrys, M. D., „Lietuviai gydytojai ir mokslininkai“.

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —

nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

**SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916**

LACK & SONS (LACKAVICIUS)

Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD

HICKORY HILLS

ALL PHONES 1-708-430-5700

OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidojimo patalpas visose Čikagos miesto
apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

A†A

STELLA STROKAS

Mirė 2006 liepos 26 d., sulaukusi 88 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Marijampolės rajone. Gyveno Marquette Park apylinkėje ir Bridgeview, IL.

Po trumpo atsisveikinimo ir šv. Mišių penktadienį, liepos 28 d. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, a.a. Stella buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus,

tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

„DRAUGĄ“ atmintime savo testamentu.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Liepos 29 d., šeštadienį, įvyks** draugiškos krepšinio rungtynės tarp Čikagos BC „Žalgiris“ ir Čikagos BC „Belgrade“. Rungtynės įvyks 7 v. v. PLC naujojoje sporto salėje. 6 v. v. toje pačioje salėje vyks jaunųjų krepšinių rungtynės tarp „Lituanica“ ir „Serbian Stars“ komandų. Įėjimas į visas rungtynes nemokamas.

♦ **Liepos 31 d., pirmadienį, Dan-** tų gydytojų sąjungos narės ir artimieji melsis šv. Mišiose už mirusius ir gyvas nares. Šv. Mišios bus aukojamos 8 v. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte. Valdyba prašo nares ir šeimas prisiminti mirusiąsias, kurių jau nemažai palydėjome į Amžinybę. Po pamaldų vyks pabendravimas ir pasitarimas dėl ateities veiklos.

♦ **Rugpjūčio 5 d., šeštadienį, Gintaro** vasarvietėje, 15860 Lakeshore Rd., Union Pier, MI, nuo 5 p. p. — 10 v. v. rengiama Union Pier Lietuvių draugijos gegužinė. Visi maloniai kviečiami atvykti ir pabendrauti gražioje Gintaro pakrantėje. Bus galima pasivaikinti, veiks baras, loterija. Prizus loterijai galima paaukoti Gintaro vasarvietėje arba Mildos parduotuvėje iki liepos 30 d. Pristatiusiems pyragą arba pyragaičių — pirmas gerimas nemokamas! Pietūs bus siūlomi nuo 5:30 v. p. p. iki išpardavimo, tad neveluokite!

♦ **Rugpjūčio 12 d., šeštadienį, 1 v. p. p.**, Beverly Shores Lietuvių klubas ruošia savo tradicinę gegužinę. Kaip ir kiekvienais metais, ponios ir panelės visus stebins savo paruoštais skaniais patiekalais ir skanumynais. Galima bus skaniai pavalgyti, atsigaiivinti gaiviais gėrimais, pabandyti laimę loterijoje, linksmi pasibūti ir pabendrauti. Bus galima pasiklausti gyvos muzikos. Gegu-

žinė įvyks Beverly Shores, IN, Lituanicos parke, prie ten esančio ežerėlio, kurio viduryje klubo iniciatyva ir lešomis 1970 m. pastatyta dail. Juozo Bakio sukurta skulptūra Dariaus ir Girėno transatlantiniam skrydžiui paminėti. Tikrai malonu pabūti, atsigauti, pailsėti ir pasidžiaugti šio tankaus ažuolyno pavėsyje. Šiek tiek paejus — Mičigano ežeras. Bus pakankamai vietos pasistatyti automobilius. Jeigu norėtumėte paaugti įvairių daiktų loterijai, mielai juos priimsime gegužinės metu. Nuoširdžiai visus kviečiame. Iki pasimatymo gegužinėje!

♦ **Rugpjūčio 13 d., sekmadienį, 12 v. p. p.** visus ratuotus ir pėsčiuosius, su šeimomis ir be šeimų, su vaikais ir be vaikų gen. T. Daukanto jūros šaulių kuopa kviečia atvykti į pasilinksminimą Ateitininkų ažuolyne, 12690 S. Archer, Lemont, IL. Bus galima pasiklausti nuotaikingos Augustaičio muzikos, pasivaikinti gardžiais šašlykais, atsigaiivinti gaiviais gėrimais. Organizuojama loterija, visų laukia dienos siurprizas — Pupų Dėdė iš Lietuvos tikrai neleis jums nuobodžiauti. Daugiau informacijos galite gauti paskambinę telefonu: 773-523-7205. Laukiame atvykstančių!

♦ **ALRK Moterų sąjungos 3-ios** kuopos narės rugpjūčio 15 d., antradienį, per Šv. M. Marijos Ėmimo į Dangų šventę, 10 v. r. kviečiamos dalyvauti šv. Mišiose Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po šv. Mišių bus pietūs „Seklyčioje“, po jų — Rimos Sidrienės paskaita apie „Opus Dei“. Svečiai mielai laukiami. Norintiems dalyvauti pietuose, butina apie tai pranešti iki rugpjūčio 7 dienos telefonu 773-582-7452 — A. Leščinskienei arba 773-434-6685 — Angelai Lawler.

Širdingai ačiū....

2006 m. liepos 22 d., šeštadienis, man buvo labai asmeniškai ir džiaugsminga diena... visi jausmai susiję ryte, kada pradėjau tą dieną su malda ir ją baigiau su brangiausia ir gražiausia Bažnyčios malda... su šventomis Mišiomis.

Tą dieną, **Adelė Ročytė-Kulys**, mano podukra, susituokė su William Grant.

Mano šventimas prasidėjo laike šv. Mišių 5 v.p.p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo Šventovėje (parapijoje), Marquette Parke. Daugelis mano draugų gerai atsiminė Adelę, kada ji lankė Švč. Mergelės Marijos Gimimo mokyklą, Marijos Aukštesnės mokyklą, ir per sekančius metus.

Noriu ypatingai dėkoti mūsų klebonui, kunigui Antanui Markui ir seselei Joanai Marijai Šainauskaitei, SSC, už jų paramą ir supratimą. Dėkoju taip pat mūsų asistentui, kunigui Arvydui Žygui, kad jis su kunigu Markumi aukojo šv. Mišias. Mano akys pradėjo ašaroti, girdint, „Pulkim ant kelių“, ir vėl „Ave Maria“ — giesmes, kurias taip puikiai giedojo Giedrė Sokas. Ačiū Giedrei. Esu tikras, kad Adelė irgi būtų apsišarojusi. Su mumis dalyvavo Rasa Kazlauskaitė, MD, kuri dabar yra senior Attending gydytoja endokrinologijos srityje, John H. Stroger, Jr. ligoninėje — Cook County. Ji nešė aukas su manim prie altoriaus laike Mišių.

Veliau, po Mišių, visiėjome vakarieniauti. Noriu išreikšti ypatingą padėką Rimai ir dr. Linui Sidriams, kurie pažino Adelę daugelį metų, ypač kada ji tarnavo Šv. Kryžiaus ligoninėje. Ačiū Algiiui Ankui už jo rūpestį ir paramą per tiek daug metų. Žitai ir Jonui Bagdziams už jų gerus linkėjimus; ypatingai atsimeu Zitos tobulą meistriškumą, kada ji paruošė Adelės suklelę Gintaro pasirodymo baliui... Jolantai Banienei už dainavimą „Ilgiausių metų“ ir „Valio“ savo gražiu balsu... ir dideliu ačiū dr. Benjamin Go, MD, kuris taip pat yra senior Attending gydytojas, „in gastroenterology“ John H. Stroger, Jr. ligoninėje, Cook County, ir yra toks geras draugas Julijai, man ir Adelei... Ačiū Arvydui Reneckui, ALTV, už fotografavimą Mišių ir vakarienės metu. Ačiū Vandai ir Algiiui Morkūnams, kurie visuomet atsimena mus... Ačiū ir tiems, kurie mane sveikino su linkėjimais Adelės ir William Vedybų proga. Jiems vėl tariau ačiū. Negalėjau dalyvauti tose vestuvėse su Adele, Bill ir Julija toje svarbiausioje dienoje. Vienok, noriu išreikšti savo palaimos ir geriausius linkėjimus Adelei ir Bill, o Julijai tokio džiaugsmo, kurį tik motina tegali jausti.

Joe Kulys

Miesto panorama

SENOVĖS EGIPTO DIEVAI

Šiuo metu Čikagą, atrodo, „užkariavo“ senovės Egiptas. Chicago Field muziejuje (1400 S. Lake Shore Drive) tebevyksta nuostabi paroda — „Tutankhamun and the Golden Age of the Pharaohs“, o Adler planetariume ir astronomijos muziejuje (1300 S. Lake Shore Drive) galima susipažinti su senovės Egipto dievais, valdžiusiais dangų ir padangę. Programa pavadinta: „Egyptian Nights: Secrets of the Sky Gods“. Galima sužinoti, kaip senovės egiptiečiai matavo žvaigždžių kelius, kaip žvaigždynus ir padangės reiškinius buvo įjungę į savo kasdieninę buitį (panašiai, kaip ir lietuviai, kurie senovėje garbino dangaus kunus — Saulę, Mėnulį, kai kurias žvaigždes, arba planetas). Be to, užklydę į planetariumo teatrą, galite netikėtai būti perkelti bent 14 milijardų metų atgal į praeitį ir stebėti Visatos paslaptis, nepakildami iš savo patogios kėdės. Planetariumas atidarytas kasdien nuo 10:45 v. r.

DA VINCI MOKSLO IR PRAMONĖS MUZIEJUJE

Tai ne kontroversinis filmas ar apysaka „Da Vinci Code“, o pats genialusis mokslininkas, išradėjas, menininkas Leonardo da Vinci. Su juo galima artimiau susipažinti Čikagos Science and Industry (Mokslo ir pramonės) muziejuje, 5700 S. Lake Shore Drive. Ekspozicijoje yra

apie 60 jo pačių įdomiausių išradimų modelių (kai kuriuos galima paliesti ir išbandyti), kurie bus įdomūs ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. Be to, šiuo metu yra įrūšta ekspozicija apie robotus („Robots like us“) ir daugybė kitų, nuolatinių eksponatų (prisiminkime anglių kasyklas, II pas. karo vokiečių povandeninį laivą, žmogaus kūno vystymosi ekspoziciją, senovinius lėktuvus ir kt.). Muziejus atidarytas kasdien nuo 9:30 v. r. iki 5:30 v. p. p. Yra mašinoms pastatyti aikštės, taip pat įėjimo mokestis, kaip ir į visus kitus muziejus.

APSILANKYKITE NAVY PIER

Čikagos paežerės „deimantukas“ yra iškyšulys, vadinamas Navy Pier — 600 E. Grand Ave — (jūrininkų uostas), kuris jau seniai pertvarkytas, kaip čikagiečių ir turistų mėgstama pramogų vieta.

Ir kokių pramogų čia galime rasti! Reikia patiemis nuvažiuoti ir patirti, pamatyti. Yra daug malonumų ir suaugusiems, ir vaikams: vandens parkas, karuselės, žaidimų aikštės, kino teatrai, nuostabus vaizdas į ežerą ir Čikagos miesto dangoraižius, pasivažinėjimai laivais, daugybė restoranų bei užkandinių, vitražų paroda ir t.t. Kiekvieną vakarą galima pasigrožėti ugnies salvėmis ir muzika.

Paruošė R.A.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Criminal cases, civil cases and DUI

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 9 v. r. iki 5 v. p. p.
Šeštad. 8:30 v. r. iki 12:30 v. p. p.

● „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir invalidams vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Ruta Kulikauskienė \$200 a. a. jos tetos Onos Čerškienės atm.; D. I. Tijūneliai \$50 Laimutės Marchertaitės krikštynų proga; Aldona Ješmantienė \$1,300 studentų paramai; tęsiant vaikų metinę paramą Lietuvai pagalbos fondas (izd. Zina Markevičius) \$960, Ala Butkunas \$240, Julius D. Staniškis \$240; a. a. O. Nutautienės atm. „Almos fondui“ Gražina ir Benius Mačiūka \$100, Birutė Kožicienė \$50. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid) 414 Freehauf St., Lemont, 60439, tel. (630) 243-7275. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS AURELIUS BUTVILAS

Tel. 312-580-1217

135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.** Tel. (773) 847-7747.